

136
1992

15 - 16

საქართველო

ISSN 0132-6015

ქართული

პერიოდიკის ცენტრი

1992

ს. ა. ლომიძე

აუფხვიათავი ბოროტს —
 გვარაგვს, გვხოცავს, გვაქცევს
 სპარტაელს საბერძნულ
 ბერიბორონიასუ!

შეხიუცდეთ

გაგონიერები!

ნახევრად სალადოგო სტროფები, წაკითხული ნოდარ დუმბაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილ საპველამოპამედო საღამოში საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში 1992 წლის 14 ივნისს

მხურვალედ მივსალმები
თქვენთან ამნაირ შეხვედრას —
გველმოქმედებას ნამდვილად
სჯობია ქველმოქმედება!

ყველამ იცით და არ ვიტყვი,
ნოდარ დუმბაძე ვინ არის!
მივყვები სახელდახელოდ
დაწერილ სტროფთა მდინარეს:

ცხრა წელს ვიწრომე „ნინაგის“
მთავარ რედაქტორ ნოდართან..
გული არ შითმენს, ახლაც
ერთ შემთხვევაზე რომ არ ვთქვა:

„რასაც დაგავალდებ, იმას
დროზე თუ არ გააკეთებ,
გაგათავისუფლებ, ძაშა!“ —
მკაცრად გაჟაფრთხილა ერთხელ!

შევივადრე: „ნუ გამწირავს
ნოდარ, შენ ხარ ჩემი ღმერთი —
შე დამტოვე, საქართველო
გაათავისუფლებ-მეთქი!“

პატივი დაგვდეთ, მობრძანდით
ამ საღამოზე რადგანაც, —
თუ რა დღეში ვართ, თუ რა გვჭირს,
ცხოვრება რამ ჩაგვაშნამა,
როგორ არიან, რას იქმან
ნოდარის გმირნი ამჟამად, —
ვითყვი, თუკი არ მესროლეს
ავტომატი ან შაშხანა!..

...რა გითხრა, რით გაგახარო,
ნოდარ დუმბაძე, უკვდავო?! —
იძალა ბოროტებაში,
თავწარს გვეცებს, სულთაბზუთავობს!..

შემწარავ-ამაზრუნია,
გუშინ რაც მოხდა თბილისში..
ის ქაენ-ქანიბალები
ხვალ რას გვიწამენ, ვინ იცის?!

სხვა კანონებზე რაღა ვთქვა, —
ჩაყრილში ნავში ქარონის, —
როს ჩვენში აღარ კანონობს
მარადისობის კანონიცი..

ახალ ოსვენციმს გვიწყობენ
ზოგი აფხაზიც, ოსიცაი..
და რუსი სოსოიცი
იმ აფხაზსა და ოსს იცავს!..

„მზე აღარ მზეობს ჩვენთანა,
დარი არ დარობს დარულად“,
გამართული გვაქვს ძმათაგვლის,
მტრობის და შურის მარულა!..

... ჩვენს სხეულებზე მძიმეა
რადგანაც ჩვენი სულენი,
არ შეგვიძლია რადგანაც
მარტოებს მათი ტარება, —
კვლავ ამოვხადოთ ერთმანეთს
სულნი, ზედმეტნი სრულდებით
და ამით შევუმსუბუქოთ
ურთიერთს ტანჯვა-წამება!..

დავცალკევდით და დავკენტდით,
ერთმანეთს ვუმზერო მტრულადა!..
ძალდი რომ პატრონს ველარ ცნობს,
გაცოფდა შენი მურადა!..

რომ ყოფილიყავ ცოცხალი
დღეებში იმა სიმხეცის,
შეიძლებოდა, მეორედ
მოხვედრილიყავ ციხეში!..

ველარ შევრიგდითი — ურთიერთს
ვულრენთ, ვით ავი ძალებში
წითელი დავწვით, არა გვაქვს
ჩერ თეთრი ბაირალები!..

ვაპროდირებ საყვარელ
ხასილაის სიმღერას.
თან იუბილეს ვულოცავ
და მეთს ვუსურვებ დიდებას!

„ყელს მოგვეტრია ბაწარი
საქართველოზე დარდისა!..
...რა ტკბილია და რა მწარე
საათი კომენდანტისა!..“

შიშით ველარ ვყოფთ ცხვირს კარში —
სროლა დილა-სალამოსი..
...ქართველმა ერმა სიწმარში
თავისუფლება ნახაო!..“

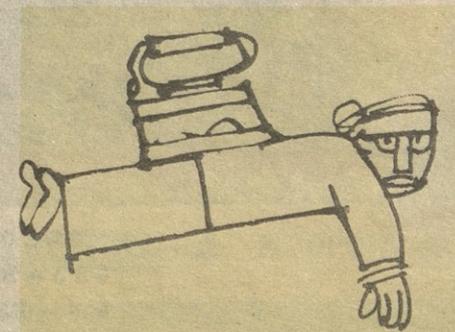
განშირდა ტერორისტების,
დივერსანტების თარეში..
ქურდს მზიანი დღე არ ჰყოფნის
და ქურდობს მზიან ღამეშიცი!..

საგურამოში რომ მოგვეს, —
ის აგარაკი პატარა, —
შვიდქერ გატება ორფეხა
ნადირ-ნაკაცარ-სატანამ
და გაიტანა იქიდან,
ისურვა რისი გატანაც!..

ილარიონი გათოკეს!..
ოლღას წაართვეს ფაქიზო!..
ილიკოს გამტაცებელი
ყაჩაღი ქვეყნის ფასს ითხოვს!..

დაძვალდობილეს ბაბილოს!..
დაუთოვეს ქაქალი..
წალღიტეს საჩხო სიმინდი,
არ დაუტოვეს ქაკალიცი!..

ბეენა გადარეულმა
შექმნა ახალი პარტია,
სპიერად თვითონ დაბრძანდა,
მიღინად ბრმა დახვა — ხატია!..

პროტესტის ნიშნად შიმშილობს,
გაფიცვებს აწყობს აბიზო
და უსაწყიო მიტინგებს
ატარებს ტყეში დათიკო!..

წაბლონა მასწავლებელმა
დატოვა სკოლა, საზღ-კარი
და ბიწნესმენებს, რუსულის
ნაცვლად, ინგლისურს ასწავლის!..

დიდრო გროსმაისტერია
დანებით ჩაის კრეფაში!..
ბაჩანას, ორი წელია,
არ მიუღია ხელფასი!..

ლიმონა ყიდის „ლიმონკებს“,
ავტომატებს და შაშანებს!..
ჩერ ფაქტზე ვერ დაიჭირებს,
ამბობს: „შაგასო არ ვჭამ მე!“

მებურიშვილმა გავიხსნა
ბიურო კუბო-საფლავთა!..
კუბოს — ასად და საფლავს კი
აფასებს სამას ათასად!..

შენ რომ შესაწღვრედ იყავი,
საბაო გახსნეს იმ სარფში —
გამდიდრდნენ მებაჟეები,
წაბარული ნახეს იქ ხარფა!..

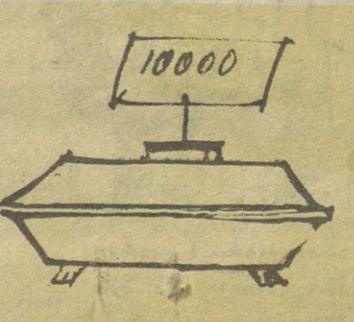
მარგო თურქეთში ვაჭრობდა
ტყვია-წამლით და... სხეულით!..
ამჟამად რიწეს ციხეში
პყავთ თურქებს გამომწვედელი!..

მურტალო სხვა გწას დაადგა —
ებრძვის მომავალ არჩევნებს —
აფეთქებს ხიდებს, გვირაბებს
და მატარებლებს აჩერებს!..

რომ დაგვიანა ამ დღეში,
გვერდით დაგვიდგა ტიგრანა!..
შოშია მოსკოვს გაფრინდა
და იქ ჩალიჩობს!.. გვიგანა!..

გათავისუფლდა გოგოლიც
ამ ამნისტიის შელოცვით
და რევიზორად მოეწყო
მშობლიურ სამეგრელოში!..

წურიკო ვაშალომიძე
ეროვნულ არმიაშია! —
ყოველმხრივ სამაგალითო,
მებრძოლი ჭარისკაცია!..

წაწა მუშაობს შინაგან
საქმეთა სამინისტროში,
გამორჩევა საქმითა,
სიმაართლითა და სიბოლოთი!..

კუკარაჩა კი ერთგულად
იღვწის ჩვენს პოლიციაში —
პატრონს უპოვა, გადასცა
გატაცებული „ფიატი“!..

მამა იორამს ატარებს
ცისფერი „ვოლგით“ ხულიკა, —
მორწმუნე გახდა, იწამა
ღმერთი ხულით, და გულითა!..

მოშიაშვილი აშლოდში ცხოვრობს,
ქართველებს გვალმერთებს
და გვეხმარება იქიდან —
გვიგზავნის მედიკამენტებს!..

ქართველი ერი კვლავ რჩება
იმ დაჭრილ, ბეჩავ არწივად
და ეომება უვავ-უორნებს,
არც შოშქედარა და არც სძინავს!..

თავი ვანებოთ ერთურთის
ხოცვას და ცილისწამებას —
გავწამდით, ღამით არ გვიძინავს,
არცა გვაქვს ძილის წამლები!..

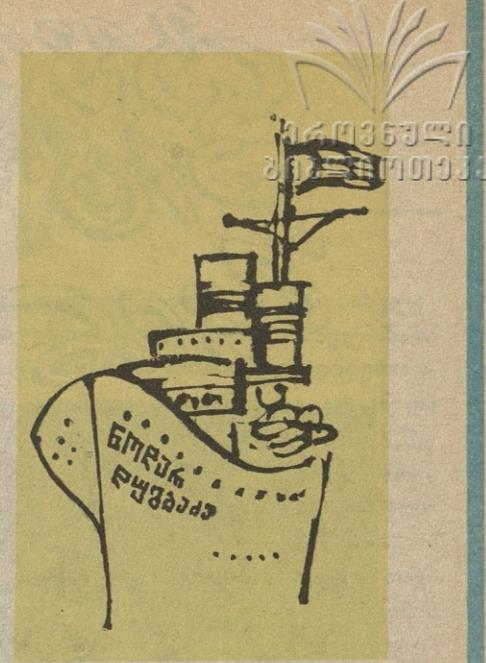
შვერივდეთ, გავერთიანდეთ,
საერთო ენა მოვინახოთ!..
ერთად ვიმდეროთ „წინწყარო“,
„ნელხვაფი“, „შენ ხარ ვენახი“

თუ ეს არ ვქენით, არასდროს
არ დაგვადგება საშველი!..
შვილმოკლულს „ნუ გეშინია,
დედა!“ — ამის თქმა არ შევლის!..

თუმც ჩვენც ვართ დამანაშავენი
იმაში, ახლა რაცა გეჭირს,
მაინც არ გადავშენდებით,
გავუძლებთ ყველა გასაჭირს!..

ძვირფასო ნოდარ, მოსილო
სიყვარულით და დიდებით,
ო, რომ იცოდე, დღეს მამულს
ცოცხალი როგორ სჭირდები!..

გაყვს ოქროშვილიშვილები,
მეუღლე — შეუღარები!..
შენს ქალიშვილებს შიგდაშიგ
შენსავით უჭრით კალმები!..

კაცთა გულების ყინული,
კაცთა სულების სიცივე
შენ გააღწევ და გაათბე
ტრემლდებნარევი სიცილით!..

საქვეყნოდ სახელგანთქმული
ლორთქიქანიძე გიგათიც, —
ვინც სცინა-ეკრანს მოგვინა, —
გახლი შემოქმედ-გაგანტი!..

ნოდარ დუმბამ წევ, მწერალო
„კ რ ი მ ი ნ ო“ გენიალო რ ო,
ვერ დაგამცირებს ვერავინ,
სანამ მამული მამულობს!..

ქართველო ერო, ობოლო,
ერო, დაჭრილო არწივო,
არ შეიძლება, რომ ბოლოს
კეთილმა ბოროტს არ სძლიოს!

დასასრულ, ნება მიბოძეთ, ნოდარ დუ-
მბაძის ახალჩამოყალიბებულ ფონდს „ნი-
ანჯის“ რედაქციის კოლექტივის, სარედა-
ქციო კოლეგიისა და ყველა ნიანგელის სა-
ხელით საჩუქრად გადავცე მხატვარ წარბა-
ფორასძის მიერ შესრულებული ნოდარ-
რის პორტრეტი, კვიწარწერილი ჩემი ლე-
ქსით:

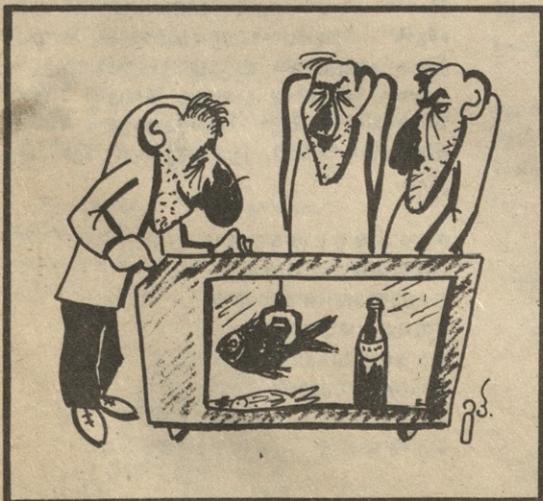
მ ა რ ა დ ი ს ო ბ ი თ
მოდარდულ ცაჭო
ცრემლად ციხციხვას
ნოდარ დუმბაძე
და წინ მიბვიძვის
მისთა მოკმითა
წ ი ნ ნ ა დ , ს ო მ ა ლ დ ა დ,
ს კ ო ლ ა დ , პ რ ო ს კ ა მ ე ტ ა დ ა .

წაურ გოლძევაძე
ილუსტრაციები წამალ ლოლასნი
საქართველოს
ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ბავა ბიჭია შვიდი

— ახანთის დეფიციტი თუ ასე გა-
გრძელდა, ჩვენს შტატებს ნამდვილად
გააუქმებენ!

„საპანმელიო“ სათამაშო აპარატი

— კაცო, რა არის ძვირი?! თურქე-
თიდან მყავს ჩამოყვანილი და იმი-
ტომ ვყიდი კომერციულ ფასად!..
(თემები გივი პეტრიაშვილისა)

საქართველო

საქართველო
საბჭოთაო

მომავალში, რომ უმაღლესი სასწავლებლის და-
მთავრების შემდეგ, დაეწევი მუშაობა აქა და აქ. იქიდან
გადავიდი იქა და იქ. ამა და ამ წლიდან ამა და ამ წლა-
მდე დავყავი ამა და ამ ადგილას, იმა და იმ წლიდან იმა
და იმ წლამდე — იქა და იქ. იმა და იმ წლებში მეკავა
ისა და ის პოსტი, ამა და ამ წლებში — ესა და ეს. ამა
და ამ წლიდან ამა და ამ წლამდე განვაგებდი ამა და იმ-
ას, იმა და იმ წლიდან იმა და იმ წლამდე — იმა და იმას.
ამა და ამ წლებში სათავეში ვდებდი იმას და იმას, ამა
და ამ წლიდან კი ბოლო ხანებამდე — ამას და ამას.

ვიცი, ჩემს შრომით ბიოგრაფიას თვალს რომ გადა-
ავლებთ, ვერაფერ სახარბიელს იპოვით მანდ! დამნა-
შაგეთა სამყაროში არსად ჩემი სახელი და გვარი რეგის-
ტრირებული არ არის, არასოდეს ჩემს მიმართ არ აღძ-
რულა სისხლის სამართლის საქმე!

საზოგადოებაში, დღემდე, მორალურად მტკიცე, ზნე-
ობრივად სპეტაკი, პატიოსანი, მცოდნე და ენერგიული
ადამიანის ავტორიტეტით ვსარგებლობ, სინამდვილეში
ვარ ცხვრის ტყავში გახვეული მგელი! ყოველ შემთხვე-
ვაში, დამიშავებია იმდენი რამ, სამართალდამცავი ორ-
განოები ჩემი ნამოღვაწით რომ დაინტერესებულიყ-
ვნენ!..

ასე რომ, ჩემი მოკრძალებული სიტყვა მეც მეთქმის.
უფრო მეტიც, ვინმემ რომ მიუკერძოებლად გამოიძიოს
წარსულში ჩემი დანაშაულებრივი ქმედებანი, ვინ იცის,
იქნებ, ბევრი ცნობილი პიროვნების სახელიც კი გაუფე-
რულდეს ჩემი სახელის გვერდით!..

ღიას, გული მწყდება! გული მწყდება იმაზე, რომ სულ
სხვა ვარ და სულ სხვანაირად მიცნობს ხალხი, რაშიც
ბრალი, უწინარესად, სამართალდამცავ ორგანოებს მი-
უძღვით! სად იყვნენ ისინი მაშინ, როცა ახალგაზრდა
კაცი, სტუდენტი, დავადეკი ცხოვრების მრუდე გზას —
ხელი მივყავი ჯერ კომკავშირის, შემდეგ კი პროფკავში-
რის ფულების განიაგებას?! თავის დროზე რომ მათ სი-
ფხიზლე გამოეჩინათ, ვინ იცის, იქნებ, არავის ხელწა-
მოსაკრავი არ ვყოფილიყავი დღეს!

მართალია, ზემოთქმულის შესახებ, შეიძლება, ახლა
არ არსებობდეს მამხილებელი საბუთები, მაგრამ რბომელ
უტყუარ დოკუმენტს არ აჯობებს ჩემს მიერ (ე. ი. დამ-
ნაშავის მიერ) მიცემული სწორი ჩვენება?!
უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ ხომ
არ გგონიათ, ბერად აღვიკვეცე შიომღვიმის მონასტერ-
ში?! არა! სადაც მეტი სააჯაკო იყო, იქ ვყოფდი თავს!..

ყველაფერს რომ შეგვეშათ, როგორც ფუნქციონერი,
წლების განმავლობაში ხელს ვუწყობდი ისეთ ანტიბო-
ლურ მოვლენათა გაფურჩქვნა-აყვავებას, როგორიცაა
კორუფცია, პროტექციონიზმი, კომბინატორობა, კარი-
ერიზმი, სპეკულაცია და სხვა მსგავსი სამაგლობანი!..
რომ იტყვიან, ქრთამის აღებ-მიცემის დიდოსტატი ვი-

ყავი! ახლაც შემოიძლია დაგისახელოთ იმ პირთა სახელე-
ბი და გვარები, რომლებთანაც წლების განმავლობაში
დაკავშირებული ვიყავი მექრთამეობით. საბედნიეროდ,
ისინი დღეს საკმაოდ ცნობილი პიროვნებები არიან და
მეტად საპატიო ადგილებიც უჭირავთ საზოგადოებაში.
იმედი მაქვს, საქართველოს შემთხვევაში, ისინი დახმარე-
ბას გაუწევენ სამართალდამცავ ორგანოებს კეშმარი-
ტების დადგენაში!

სხვადასხვა დროს ვმონაწილეობდი ბანდიტურ თავ-
დასხმებში. ასევე, ჯერ კიდევ კომუნისტური რეჟიმის
დროს, აქტიურად ვმონაწილეობდი როგორც ინდივიდუ-
ალურ, ისე ჯგუფურ გაუპატიურებებში.

მთელი ჩემი შეგნებული ცხოვრება ძირს ვუთხრიდი
ეროვნულ მოძრაობას, ვიღვწოდი ფორმით სოციალის-
ტური და შინაარსით ინტერნაციონალური ჩვენი უკიდე-
განო სამშობლოს კეთილდღეობისა და სიმტკიცისათვის!

მაქვს გაწყვეტილი შუბლის ძარღვი, ვარ მორალურად
გახრწნილი, ცრუ და ზნედაცემული პიროვნება! ჩემი
ინიციატივით დანგრეულია მრავალი ქართული ოჯახი!..
ვამბობ ერთს, ვგულისხმობ მეორეს, ვაკეთებ მესა-
მეს!..

ერთდროულად ვარ სუკისა და კრემლის აგენტი! რო-
გორც კრიმინალური ინტელიგენციის ბრწყინვალე წარ-
მომადგენელს, მუხიანის ბაზრობაზე მამასისხლად მაქვს
გაყიდული ყოფილი ხელისუფლების ქუჩის ოპოზიცი-
ონერთა მიერ გაძარცვული მანქანების ნაწილები!..

ვეწევი ანაშას, ვიკეთებ მორფს, ვღებულობ სხვა ნარ-
კოტიკულ საშუალებებსაც!..

სხვადასხვა დროს ჩადენილი საზიზღრობებისათვის
მიღებული მაქვს მთავრობის ჯილდოები!

ყველა დემოკრატიულ და სამართლებრივ სახელმწი-
ფოში ჩემს მიერ ჩადენილი დანაშაულებანი სრულიად
საკმარისი იქნებოდა იმისათვის, რომ სიცოცხლის უმე-
ტესი ნაწილი თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში გა-
მეტარებინა!

გთხოვთ, მიიღოთ მხედველობაში ჩემი წარსული დამ-
სახურება და მომცეთ საშუალება, დაგროვილი ცოდნა
და ენერგია კვლავ მოვახმარო თავისუფლებისა და დე-
მოკრატიისათვის მებრძოლ ჩვენს საქართველოს, მის
ნათელ მომავალს!

• • •

ვინაიდან, საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლასთან დაკავ-
შირებით, ისე გაძვირდა ყველაფერი, რომ მიცვალებუ-
ლის დაკრძალვა შეუძლებელი გახდა, მძიმე ავადმყო-
ფებს ვთხოვთ, დროებით შეიკავონ თავი გარდაცვალე-
ბისაგან!

საღალგო სტრიქონები ილია კავკასიას

მეგობრული შარჟი მწერალ
თინათინ ბოგოლადისა

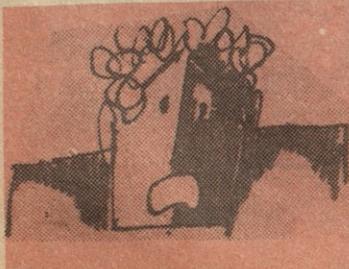
კარგ ოს მწერლად და კარგ კაცად
ვიცნობ ილია კავკასიას, —
სიყვარულ-პატივისცემა
რომ შემოქმედია კარკასად!
ის იშვა ქართულ მიწაზე,
ლოცავს ამ მიწას, ამ ცას და, —
ქართულმა სულმა მიხსნაო! —
ამბობს გულწრფელად და სადად!
თბილისში ცხოვრობს, ცხოვრება
სხვაგან არ უნდა არსადა!
ჯვარცმული წლები წერაში,
შრომა-ბრძოლაში დახარჯა!
სამაგალითოდ იღვაწა
და ღირსეულად დაფასდა!
მრავალრიცხოვან მკითხველთა
მილოცვებს იღებს კასკადად!..
ქართველ მწერალთა მრავალი
ნაწარმოები მან თარგმნა
მშობლიურ ოსურ ენაზე,
თან — პირველად და თან — კარგად!
ჩუმი, მოკრძალებული,

ერთ ზედმეტ სიტყვას არ დამრავს!
სიკეთის შუქი ანათებს
მის პროფილსაც და ანფასსაც!
ერთგული ნიანგელია
და გვეხმარება ახლაცა!
სატირასა და იუმორს
იყენებს, როგორც ხმალ-ხანჯალს!
არის ყელამდე მართალი
ყველგან — იქაც და აქაცა,
ერთმანეთისგან ყოველთვის
არჩევს მტყუანს და მართალსა,
ქართველებმა და ოსებმა,
სურს, რომ იცხოვრონ მხარდამხარ
და ყველა უთანხმოება
მშვიდობიანად გადაქრან!
სულით და გულით ვულოცავ
ძვირფას ილია კავკასიას,
ხანგრძლივ სიცოცხლეს ვუსურვებ,
მადლობას ვუხდის ათასსა!

„ნიანგის“ დავალებით —
ჯანთ ბოლქვაძე

ლექსის წერის დროს

ერთხელ ბაღში ვიჯექი.
შვილზე ვწერდი
სტრიქონებს!..
იმდღევანდელ შემთხვევას
მულამ შიშით ვიგონებ:
ჩემი ცელქი გოგონა, —
იმას შემოვევლები. —
ტიტინებდა, დახტოდა,
თავს ირთობდა პეპლებით!..
მასზე ვწერდი ახალ ლექსს,
სიყვარულით შენაფერს,
გარდა ჩემი შვილისა.
ვერ ვამჩნევდი ვერაფერს!..
დამავეიწყდა ყოველი,
ყოვლის გრძნობა დავკარგე,
მაგრამ შვილის თვლები

ლექსში კონტად ჩაეკარგე!..
და რომ ჩამოვათავე
საადრესო პწკარები,
უცნაური შიშისგან
დამიბნელდა თვლები:
ბაღში პეპელასავით
ბავშვიც დაკარგულიყო,
ჩემი კარგი სიმღერა,
ჩემი კარგი სულიყო!..
შიშისაგან გაფფითრიდი,
ამეშალა თმა-წვერი,
ხელში შემრჩა მხოლოდღა
ლექსი — შვილზე ნაწერი!..
როგორც გიყი, დავბოდი,
ვით ხელკეტით ნაცემი,
გზაზე შეუკითხავი
არ გაუშვი არც ერთი!
შინ როგორღა დავბრუნდე?!
ან დედამისს რა ვუთხრა?!
იქნებ სახლში გაიქცა,
გზას მალულად გაუღდა?!
შინ მივედი... დაბნელდა
ჩემთვის მთელი ქვეყანა!..

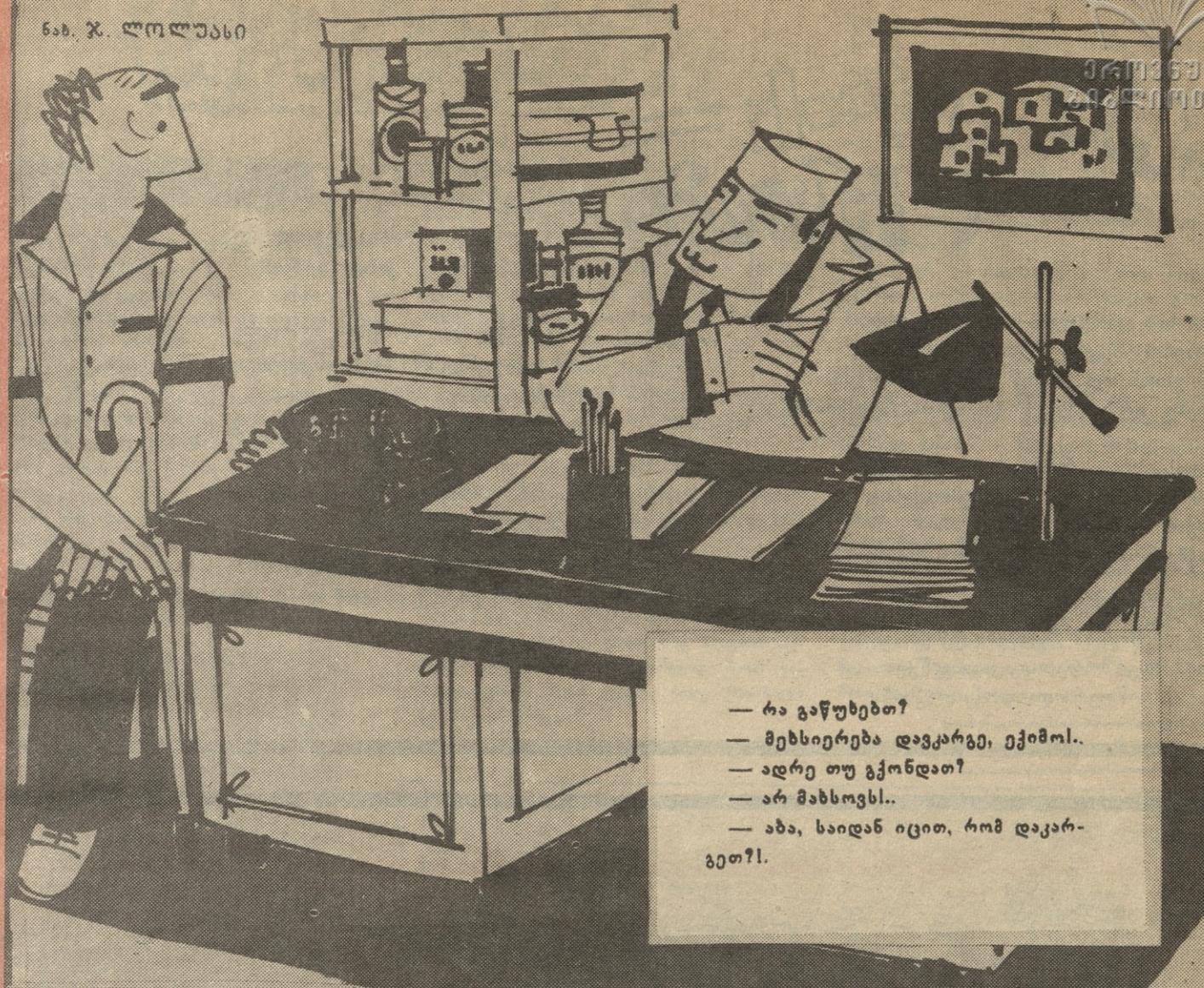
ცოლმა ერთი შეპკვილა,
მეზობლები შეყარა!..
ზოგი ძლიერ დარდობდა,
მაგინებდა, მკაცრობდა,
ზოგიც მანუგეშებდა
ფერდაკარგულს, საცოდავს!..
სიმწრისაგან მეუღლე
თავს მაყრიდა ქოქოლას:
„პოეტობამ შეგშალა!
რა უყავი გოგონა?!
შვილი ლექსში გაცვალე?
კაცო, ლექსი რას გარგებს?!“
მე კი შვილის ძებნაში
უკვე ლექსიც დავკარგე!..
როცა შვილი იპოვეს,
დაცბრა კირისუფალი,
სიხარულით შეიძრა
მთელი ქუჩა, უბანი!..
მე კი ისევ ვდარდობდი,
რა მინდოდა, ვერც კი
ვთქვი!..
ვდარდობდი და ვღელავდი

დაკარგული ლექსისთვის!
თურმე ბაღში გოგონა
კი არ მომცილებია:
იქვე ახლოს, ჩემს გვერდით,
ტკბილად ჩასძინებია!..

მე კი ასე დამჩემდა, —
ცუღია თუ კარგია, —
ზოგჯერ ლექსის წერაში
თავიც დამიკარგია!

თარგმნა
ზოთა ნიუნიანიძე

— რა გაწუხებთ?
 — მებხიერება დავკარგე, ექიმო..
 — ადრე თუ გქონდათ?
 — არ მახსოვს..
 — აბა, საიდან იცით, რომ დავკარგეთ?!

გინჯარმუნ!

იხნის რაიონის სანეიდადგური გვატყობინებს, რომ 1991 წელს ამ რაიონში, შხამქიშიკატებითა და სხვადასხვა მომწამლავი ნივთიერებით გატარებული ღონისძიებების მიუხედავად, არც ერთი ვირთხა არ გარდაცვლილა! ერთადერთი უბედური შემთხვევა, ჩვენგან დამოუკიდებელი მიწეზების გამო, მოხდა ვაზისუბნის

მიკრორაიონში: 81 დეკემბერს 28-ე კორპუსის მე-6 სადარბაზოს ნაგვის ბუნკერიდან ახალი წლის შესახვედრად გამოვიდა ერთი ფრიად სოლიდური, ლამაზად ჩასუქებული ვირთხა, წესების დარღვევით გადალახა ცენტრალური ქუჩის ღერძულა ხაზი და მოულოდნელად შეეჯახა ვრთხ-81 მარკის მსუბუქ ავტომობილს. მანქანა არ დაზიანებულა, ვირთხა ადგილზე გარდაიცვალა (გაკვეთის შემდეგ ექსპერტიზამ დაადგინა, რომ დაზარალებული სავსებით ფხიზელი იყო).

ეს მაჩვენებელი გასულ წელთან შედარებით 100 პროცენტით დაბალია, რადგან შარშან მსგავსი შემთხვევით მხოლოდ ორი ვირთხა დაიღუპა!..

წინსვლა აშკარაა!

გ ი ხ ა რ ო დ ე ნ!

ალექსანდრე გორბიშვილი

წარსულში, მტრებით გულშეწუხებულს,
ქართველს მრავალჯერ დაუკენესია!..
ცეცხლითა წვადნენ, ხმლითა ჰკუწავდნენ,
მაგრამ არ უთქვამს: „რა დროს ლექსია?!“

ლამაზი სიტყვა ბევრჯერ ყოფილა
გაჭირვებულის მხსნელი ტალ-კვესი!
ქართველს ბრძოლასაც უადვილებდა
კარგი სიმღერა და კარგი ლექსი!

ზოგჯერ ჭკვიანი მტრების ზრახვები
პირს უჩლუნგებდა ხანჯალს ალესილს,
მაგრამ რკინაზე გამარჯვებული
ყოველთვის იყო ქართული ლექსი!

იმედიანად შევხვდეთ მომავალს,
მართალი სიტყვა ვთესოთ ერშია,
სულგრძელნი ვიყოთ წინაპრებივით
და ნულარ ვიტყვი: „რა დროს ლექსია?!“

გუგა ქარხავეთელი
(გალდათი)

„რა დროს ლექსია?!“

ბალხის ცხოვრება გაჭირდა მეტად,
ყანებიც ბევრს არ დაუთესია!..
ამ დროს თუ ვინმეს ლექსი წამოსცდა,
საქმე არა აქვს?! რა დროს ლექსია?!“

დღეს, როცა ძმასაც აღარ ინდობენ
და მტრებიც ბლომად შემოგვესია,
მავანი ამბობს: „ნეტავი ამას!
საქმე არა აქვს?! რა დროს ლექსია?!“

იქნებ იმიტომ ვართ გასაჭირში,
იქნებ იმიტომ გვიხმება ფესვი.
რომ მოვიშორეთ და დაივიწყეთ
კარგი სიმღერა და კარგი ლექსი?!“

ნახ. მ. აბაშიძისა

ჩვენსუკრები

განსაზრებელი და მისი მუთისხელი მავლობები

რბ დროსაც უნდა ჩასულიყავით ჩვენს დედაქალაქში და სასტუმრო „თბილისში“ დაგედოთ ბინა, ყოველთვის ნახავდით ვახტანგ ჭყვიპიძეს, პროფესიით ექიმს და ლხინის საოცარ მოტრფივალს. მას მთელ საქართველოში იცნობდნენ, ქუთაისშიც მრავალი მეგობარი ჰყავდა, მაგრამ განსაკუთრებით ახლოს იყო ნიჭიერ ინტელიგენტ დადუ გელენიძესთან, რომლის მობიც ლაშათიანი ქართული პურ-მარტი იყო.

— ამას ვის ვხედავ? როდის ჩამოდი, რა საქმეზე? — დილაადრიან თბილის-ქუთაისის მატარებლით ჩასულს, სასტუმროსთან დახვდა დადუს ვახტანგი და უმალ შესთავაზა, ხაშუე წასულიყვნენ.

ვახტანგმა მოიკითხა ქუთაისელი მეგობრები — მახათია, მახიჭია, კვეფო, რიჭინა, მაკვარანცხი, კვანწლო.

— ალფიშტო როგორაა? რა მომავალი ჰქონდა ქორეოგრაფიაში ქუთაისის ვერ შიატოვა, თორემ სუბიშვილის ანსამბლში იქნებოდა უმეკველა! — ღიმილით ლაპარაკობდა ვახტანგი.

როცა ახლანდელ თავისუფლების მოედანს მიუახლოვდნენ, სტუმარმა მასპინძელს მოკრძალებით მკითხა:

— მართალია, ბატონო ვახტანგ, დილით ლენინის მოედანზე რომ გარბოდით, — შინ რადიო არ მუშაობს და მიმინი აქ უნდა მოვინებინო?

— მართალია და, ისიც მახსოვს, რომ სწორედ აქ შემხვდა ერთ დილას ჩვენი სამაყო ზურაბ ანჯაფარიძე, — დილის ტერენკურს ვაკეთებ, იქნებ წონაში დავიკლოო, თანაც მკითხა, — ხომ შეტყობა შედეგო?

როცა ერთხელ კიდევ შევაველე თვალი, მორიდებულად ვუთხარი, — ჭერჭერებით

ვერაფერს გამჩნევ, ტაქსმა წრე რომ დაგარტყას, მანეთს დაწერს-მეთქი..

რა არ მოგონეს მეგობრებმა, ხანამ პუშკინის ქუჩაზე მდებარე სახაშემდე მივიდოდნენ! ისინი ერთად ისვენებდნენ გავრაში და ყოველ ცისმარე დღეს ქეიფში ატარებდნენ. ერთხელ ლესელიძეში მოინახულეს ძველთაძველი მეგობარი, რომელიც კარგა ხანია იქ დასახლებულიყო და კარმიდამო შესანიშნავად მოეწყო.

დიდად გაინარეს მასპინძლებმა, იმწამსვე წიწილებს დაედევნენ და ოფლში გაიწურნენ..

— რაზე იკლავთ თავს? აგერ ინდაური, დარბაისლურად რომ დააბიჭებს, აგი დაკალით, წიწილებს გავრდა აცალით! — ურჩია ვახტანგმა.

გავრიდან ისე ჩამოვიდნენ მეგობრები, რომ ზღვაზე ყოფნა სულ არ ეტყობოდათ. როცა ვახტანგს მიზეზი ჰკითხეს, მან მოკლედ უპასუხა, — ერთი თვე სუფრას არ მოვცილებულვართ და, უშეგოდ რომ გაშავებულიყო ჩემი დადუ, პოლ რობსონს დაემსგავსებოდა!

როგორც იმ დილით, ისე მთელი კვირა

მამაპურად უმასპინძლა ვახტანგმა ქუთაისელ მეგობარს, რომლის ქალიშვილი კონსერვატორიაში ახარებდა მისაღებ გამოცდებს.

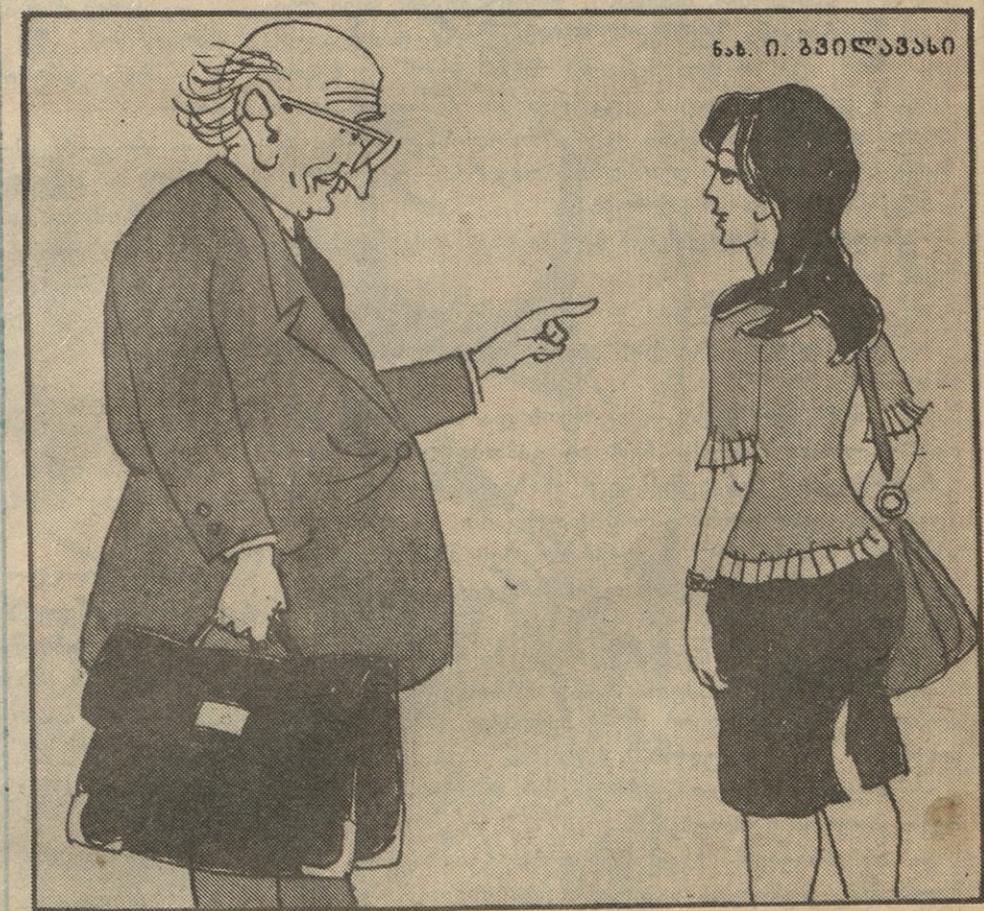
ვახტანგს რატომაც ეგონა, რომ კონსერვატორიაში გაიმარჯვებდა დიდ კონკურსში? მაგრამ რამ, სახედნიეროდ, ისე, როგორც არაერთ ახალგაზრდას უსახელებია ზაქარია ფალიაშვილისა და მელიტონ ბალანჩივაძის მაღლმოსილი ქუთაისი, ჩვენი მეგობრის ქალიშვილმაც ასახელა!

ვახტანგს და დადუს ყოველდღე სუფრა ჰქონდათ გაშლილი. რაც სამაჟაკო ფონდში ჰქონდა ვახტანგს შენახული, შემოეხარჯა, დადუს ქალიშვილი კი სუთებს სუთებზე ღებულობდა..

ბოლო გამოცდის დღე იყო და — კვლავ სუთიანი ვახტანგმა ბოდიში მოუხადა დადუს და უთხრა, — ახლავე დავბრუნდებიო! შევიდა სანეიდსადგურში, სადაც ექიმ-ეპიდემიოლოგად მუშაობდა, მაგრამ არ შეუშვეს, — დასურული პარტიული კრება ტარდება და შესვლა არ შეიძლებაო!

— დასურეთ, დასურეთ, თორემ მაცი მგითიასავით ბუბრიდან არ ჩამოგიტყით! ექვნი ბოთლი „გურჯაანი“ მაქვს „ენზეზე“ შენახული და უნდა წავიღო, ჩემს ქუთაისელ მეგობარს კონსერვატორიაში ქალიშვილის ჩარცხვა უნდა მივუღოცო!

ბივი მეფისაშვილი

— ქალიშვილო, თქვენ ზოოვეტერინალური ინსტიტუტი გაქვთ დამთავრებული, ხომ?

— დიახ, ბატონო!

— ესე იგი, ვირების ექიმი ხართ?

— დიახ!.. რატომ მკითხებით, თავს ცუდად ხომ არ გრძნობთ? 9

საქართველო

მე-მე არის, მოვეწყვე სანატორიუმში და გავეშურე პროცედურების მისაღებად! მედდას გეკითხები:

— აქ შემიძლია, მივიღო ელექტროსტატიკური შხაპი?
— აქ, მარა, ახლა არ მომთხოვო დღეში და ვანა!
— არა, ვიცი, ელექტრონი და წყალი ერთად არ შეიძლება! — თავს ვიწონებ ჩემი ცოდნით.

— კარგია, ერთი განათლებული კლიენტი მაინც რომ მერგო, თვარა გეიგონებენ თუ არა, შხაპიანო, ტრუსიკიო და ჰირსახოციო მოაქლიგინებენ აქეთკენ!... ამას წინათ ერთმა საპონი და მაჩალკაც ქე გამეიყოლა. საათი მეიხსენი, ფეხსაცმელი გეიხადე და ჩაქეკი კრესლოში, ოღონდ თავი სადენებს არ მოზღო, თვარა, ჯერ ერთი, ტოკია შიდ და მერე მძლივას გავასწორე მაი სადენები! თუ აპარატი გამეირთო, დამიძახე! თუ არ ვიქენი, შენ თვითონ შეუჩხიკინე შტეპსელს, ოღონდ დენმა არ დაგარტყას! ხომ იცი, რაფრა მუშაობს შტეპსელი? — მეკითხება მედდა მეც თავს ვუკანტურებ. — კილო კარგი, თვარა გვიგზავნიან აქანა ყველა რჯულის ლენჩებს, ვაწყდა მათი სინსილა! დეიხსომე: მთავარია, არ გეინძრე!

მეც ვზივარ და არ ვინძრევი.
— ბოდიში, რას გიკეთებენ მაგ თავზე? — მესმის ზურგს უკან ქალის ხმა.

— ელექტროსტატიკას! — ვეუბნები უხალისოდ.
— რას უხდება ეგ სტატიკა? — არ ისვენებს ქალის ხმა.

— თმები ამოჰყავს! — ვცრუობ და თან ბრაზი მომდის საკუთარ თავზეც, ჩემს აქ გამომგზავნზეც და ამ სანატორიუმის მესვეურებზეც! იმაზეც, ასეთ უადგილო ადგილას, კორიდორში, რომ დაუდგამთ ეს უპატრონო აპარატი, არაფერ რომ არ ფიქრობს მის მოწესრიგებაზე, ყველა ოხერს რომ შეუძლია მომმართოს ათასგვარი სულელური კითხვით!...

— საკვირველია, ჩვენთან, ლიპეცკში, რატომ არ არის ასეთი სტატიკა?! რამდენ ჩვენს მშრომელს სჭირდება ალბათ იგი! ყველაფერი კი აქ ჩამოაქვთ, ამ უსაქმურებისთვის! — ნერვულობს ქალი.

— თქვენც მოგვივით... არჩევნების მერე! — ბოღმანარევი კილოთი ვუპასუხებ.

— არ მოგვივით... ჩვენ იმნაირებს გვიგზავნიან, რომელზედაც მუშაობაა საჭირო!... დასვენების აპარატები კი თქვენ მიგაქვთ!...

— აპარატები ყველასთვისაა! — ვბუზღუნებ მე.
— რა თქვით?! ყველასთვისააო?!

— რა თქმა უნდა! ახლა ჩემი ჯერია! აი, მოვრჩები პროცედურას და მერე თქვენთვის დამითმია! გინდათ, აქ იხმარეთ, გინდათ, ომსკში წაიღეთ!

— არ არის ეგ თმების ამომყვანი, ნერვების დამაწყნარებელია! — მესმის მეორე ხმა.

— კაცი ამბობს და, რატომ არ გჯერათ?!
— ამბობს იმიტომ, რომ შეგხედა, შტერი რომ ხარ და გაშაყირებს!

— როგორ შეგხედა, თავს ვერ ატრიალებს!..
— ხმაზე შეგატყო!

— ელექტროსტატიკური შხაპი ხომ ნერვულ სისტემას ამაგრებს, ააა?! — ეს უკვე ბარიტონია.

— შესაძლებელია! — ვუპასუხებ მე.
— მაშინ რას ატუტუტებთ ამ ქალებს?! — ხმას უწევს ბარიტონი.

— მე კი თმები ამომყავს და!.. — ისევ ჩემსაზე ვდგავარ!

— როგორ ამოყავთ, როდესაც თქვენ მელოტი ხართ?! — არ ცხრება ბარიტონი.

— ამომყავს, ამომყავს, ქოჩორა მინდა გავხდე!..
— ამას უყურეთ ერთი, მასხარადაც რომ მიგდებს?!
— აბა, აქედან შეაყოლეთ! — მოთმინებას ვკარგავ მე.

— უყურეთ, მართლა ნერვული ყოფილა! — თქვა პირველმა.

— ნერვული კი არა, გიჟია! შეხედეთ, თვლებს როგორ ატრიალებს?!
— ასეა, ჩემო დაიკო! აკი გვეუბნებოდა ჩვენი პროფგრუბორგი, — თბილისში ნუ მიდიხართ, იქ წესრიგს ვერ ნახავთ!

— ყველა-ყველა, მაგრამ რას ვიფიქრებდი, თუ გულთ ავადმყოფებს გიჟების წამლით მკურნალობდნენ?!
ახლა კი მართლა გადავირიე!..

— უ!.. უ!.. თქვენი!.. დაგამიწებთ! — ხელს ვკიდებ სადენის სახელურს და საგარძლიდან გამოძრომას ვიწყებ!

— რას აპირებთ, ნეტავი?! — მესმის შეშინებული ხმა.

— ასპროცენტინი გიჟია! ნამდვილად დაგვამიწებს ეს შეჩვენებული და პასუხსაც ვერ აგებინებ!

— ხალხნო, თავს უშველეთ! — კივის ნერვული.

ერთი წამიც და — „კლიენტები“ დუსტდაყრილი ტარაკანებივით იფანტებიან სხვადასხვა მხარეს!..

თქვი ალავერდო, ლამაზო,
კარიბჭე-გალავნიანო,
რაც უფალს უშენებია,
ჩვენ უნდა გაეანიავოთ?

წინაპრებს დიდი გარჯითა
დღემდე რაც მოუტანიათ,
უნდა წაგვართვას, წაგვღლიტოს
ქურდმა და სახლშიტანიათ?

ქეთევანს საფლავს ვუკარგავთ,
მის ხატს არ ვკიდებთ ტაძარში,
ჩვენ მადლსა ვკარგავთ, ვიღაც კი
მდიდრდება ღვთისგან ნაძარცვით!..

რაც ცამდე უშენებიათ,
ჩვენ მას ვასწორებთ მიწამდე!..

უფალო, მართლაც დავბეცდით,
პოდა, გაგვეკურნე, გვიწამლე!

შევაჭმევინეთ ბალახსა
წმინდა ალაგი ღვთისაო,
ვაკეთებთ, ვერ შევაკეთეთ,
პირიქით, ვუთბრით ძირსაო!..

ნუთუ, ჩვენც გახარება გვსურს
ურჯულოსი და მტრისაო!

რა გვიხსნიხ?! გული არ გულობს,
ტაძარს დეტუო ბზარიო!..
უნდა ჩამოვკრათ სახწრაფოდ,
ძმებო, განგაშის ზარიო!

ბადრი გუბუშვილი

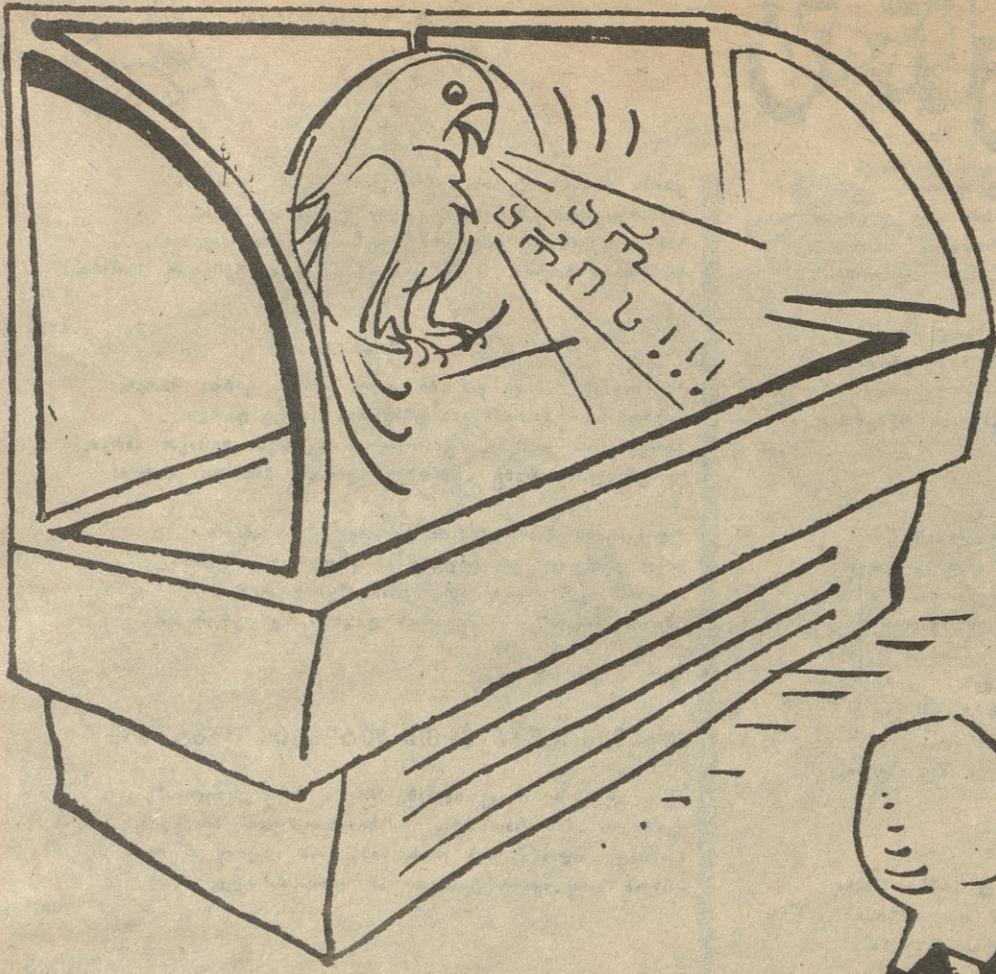
ნახ. ჯ. ლოლუასი

- თქვენი ტელეფონი მუშაობს?
- არა!..
- რომ ლაპარაკობს?
- მერე რა ვინც ლაპარაკობ, განა ყველა მუშაობს?

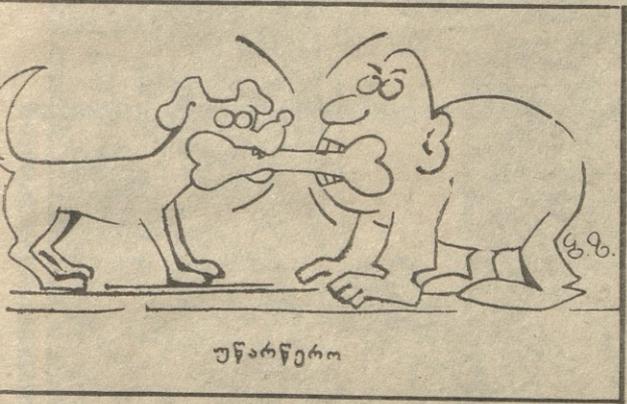

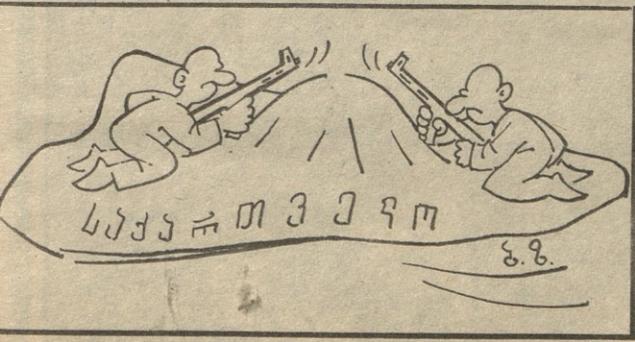

მეზობელი

სუბკონილი

უწარწერო

სამხარეთი ვ ვ ვ მ

უწარწერო

ს.გ.

რომელმან შექმნა პროგრამა იდენტო მშენებლობითა:
 მთლიანად შეცვლა ქვეყნის მრავალ ხალხით თუ ერთი,
 სიუალებებით, ბინებით, გაუხარებელი პერიოთა,
 სამხედრო აღჭურვილობით და მხოლოდ მით ძლიერითა!

პე. გენმდივანო, შენ გშენის ლაუბობა მოქნილ ენით,
 შენ ახსენ ეს მწარე უოფა წარსულის ხშირი კბენითა,
 ჩვენ, კაცთა, მოგვეც გარდაქმნა დაპირებათა წყებითა
 და კიდევ ერთხელ ადგავებ ნათელ მომავლის რწმენითა..

1988 წ.

გასრულდა ეს გარდაქმნა, ვითა ხიზმარი ღამისა,
 რა მოჰყვა ჩემთვის? — გაჩენა შუბლზე ახლისა ღარისა,
 ვერ შევაჩერე დინება კირის ოფლისა ღვარისა,
 კვლავ დავრჩი მოღორებულთ, ჩაქრა იმედი ზვალისა..

ეს კომპარტია ასეა: არვისგან მისანდობელი,
 დაარსებდან აქამდე ხალხის დათრგუნვის მდომელი,
 ადამიანის უფლების არც არასოდეს მცნობელი,
 უკლავარის მკადრებელი და უოფლისა ავის მუნობელი..

ნახებ ზორბა მოუშე ვინმე, ჯდა სავაკროდ პირსა გზისა,
 ჯდა და შიში არა ჰქონდა არც წვიმის და არცა მზისა,
 ედგა გორა საზამთროსი, ნაშენების ნაცვლად ზვრისა,
 ნუშტარს მკახედ უყოდა, უფახებდა დია ძვირსა!

ემოსა ჭინის პერანგი ზინვითა კონტა ხირმისა,
 ჭინისვე ეცვა შარვალი, ნაკერი უცხო ფირმისა,
 ხასწორი უჩნდა პირქუში თფუშითა ორით რკინისა,
 მომწოდი ხილის, შემცველის ნიტრატად რქმეულ კირისა..

1990 წ.

პირფერობა ახალ დროში კიდევ უფრო გახდა მარგი,
 წარმოჩინდა, ვითა ჩვენი უზუნობის ცალკე დარგი,
 მლიქვნელთ დოლი გაუმართავთ, ადგილები ნებავთ კარგი,
 ხირცხვილისა რამე გრძობა ზედმეტია მათთვის ბარგი!

მლიქვნელი მასა გვიქვია ქართველებისა ენითა,
 ვინც დიდკაცს ელაქუტება იმ კაცისაგან თმენითა,
 აიყვანს ცაში ხიტყვათა ფიანდაზების ფენითა,
 „მესია ხარო!“ — შეხაზის დიდითა აღმაფრენითა..

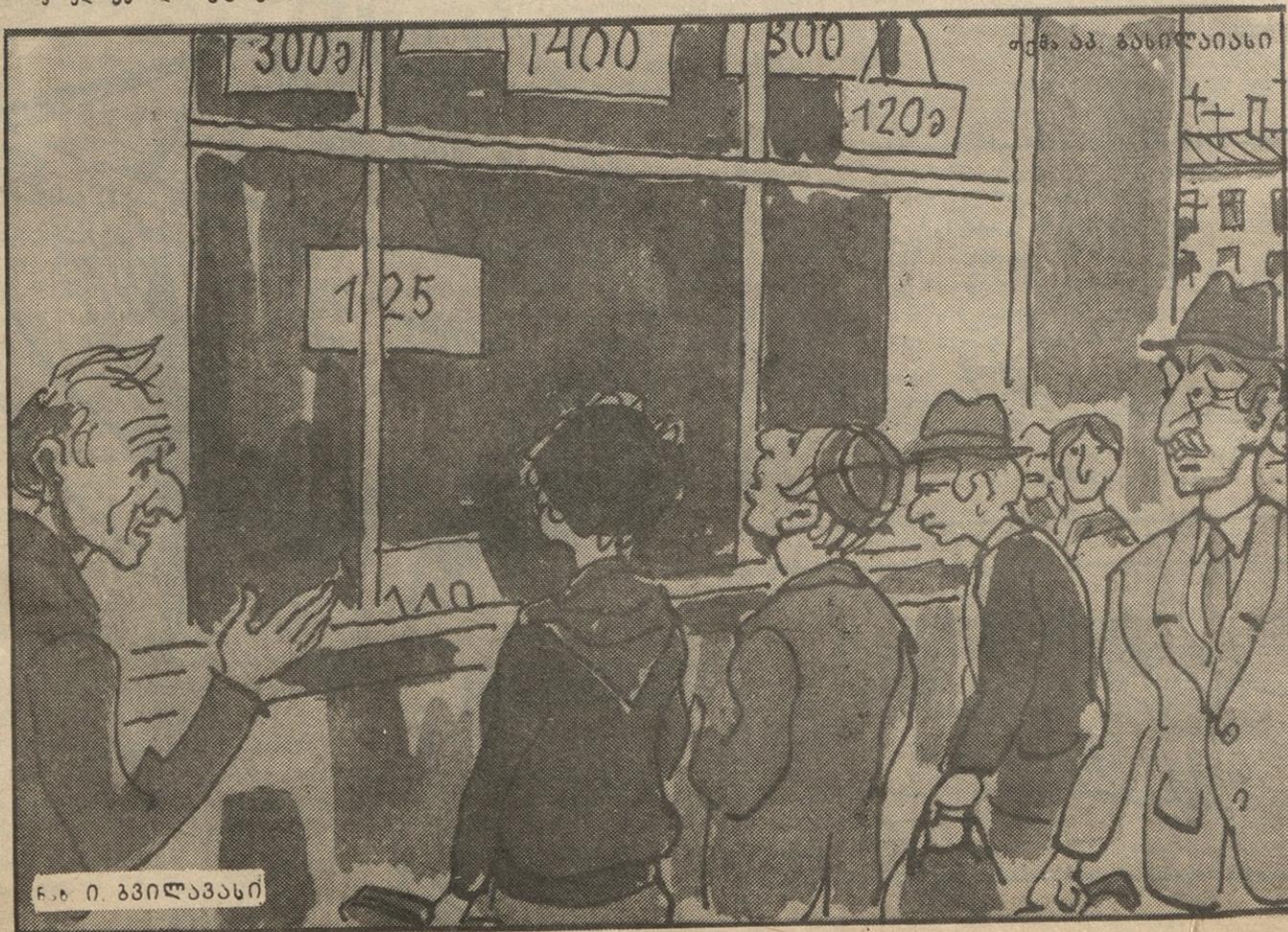
ბელაეპარანაე ერთი მიტინგის ცეპარისას

„ბოროტბა ძლია კეთილმან, არხება მისი გრძელია!“
 უვირილი ამას რად უნდა — სიკეთე მუდამ მძლევია,
 ბოროტი ოღონდ ვინ არის, მიხვედრა არცთუ ძნელია,
 ბრბოს გახელების მეთოდი არ ახალია, ძველია..

1991 წ.

თამაზ ებანოძე

...თარგმანზე ადრევე დასაწყისი იყენებდა —
 რაზეც ეროვი, რას კიდიანდა!

ნ. ბ. ი. გვილაშვილი

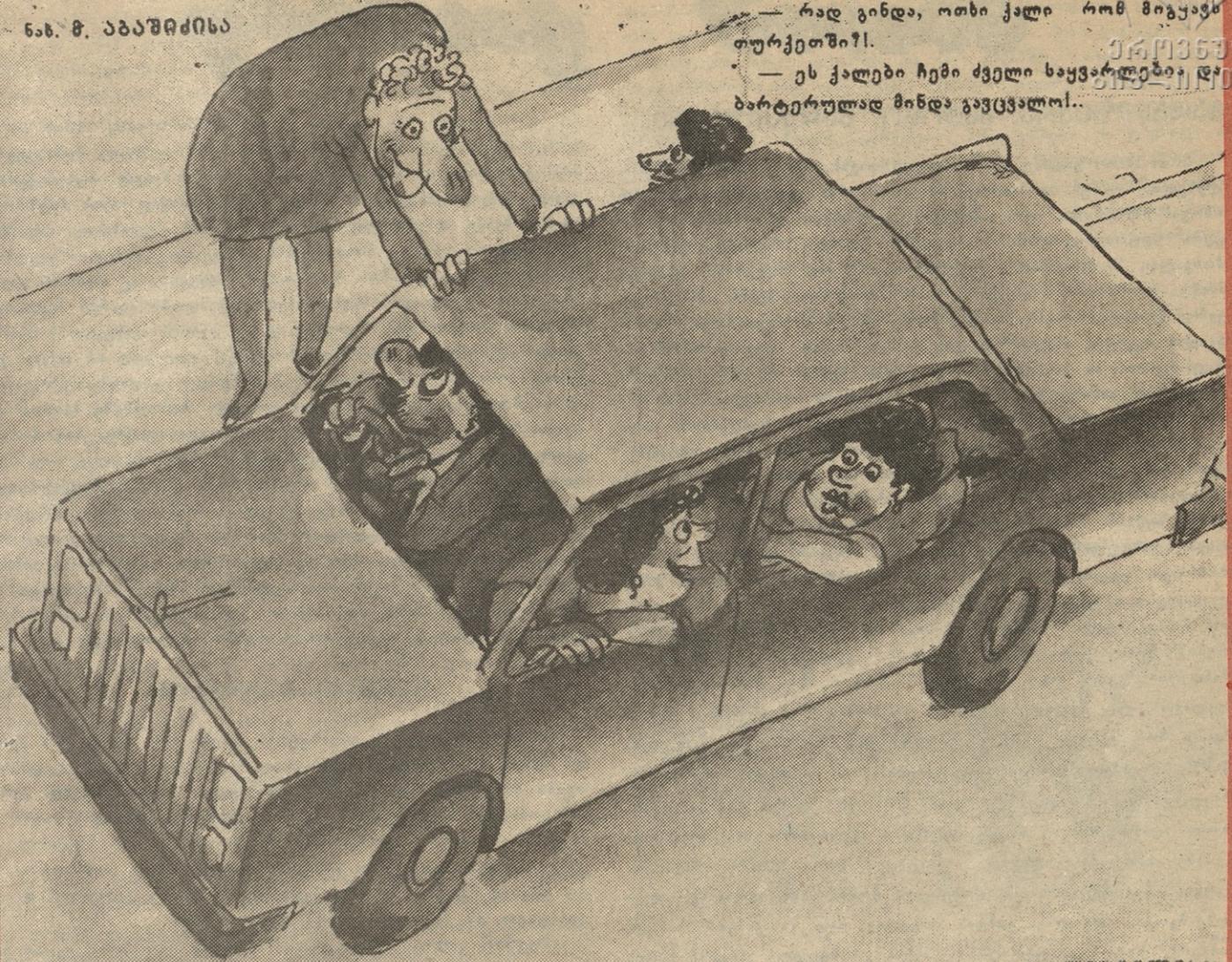
ნახ. შ. აბაშაძისა

— რად გინდა, ოთხი ქალი რომ მიგყავს თურქეთში?!

— ეს ქალები ჩემი ძველი ხაყვარლები და ბარტერულად მინდა გავცვალო...

ეროვნული
არქივი

20073

თემა 8. მერაბილიშვილისა

რა ძიას სინჯსვილი..

შანაბი რომ ძროხის, ღორის, ცხვრის, თხის ხორცს მოუხარშავს, უმარილოს ყიდის (რომ მოეხარშა, გემოს მაინც გავუხსინჯავდით!).

ბაზარში რომ 200-300 მანეთად ნიგოზს მოგყიდიან და არ გკითხავენ, შინ თუ ერთი პაწია, საცოდავი წიწილა მაინც გყავს.

ბავშვი რომ დედას კალთაზე ექაჩება, ტირის, ფეხს არ იცვლის და ვაშლის გამყიდველი ამ ბავშვს ერთ ცალ ვაშლს არ მისცემს უფულოდ.

ბაზმიდველი რომ ყველს 150 მანეთად ყიდის და ერთ ცხელ პურს, მჭადს, ან ერთ თეფშ ღომს არ მოაყოლებს.

მზიდველები რომ ხელში პურის ნაჭერს არ დავიკერო და ისე არ გავსინჯავთ ბაზრის პროდუქტებს (ცოტას მაინც წავილუკმებდით!).

გოზა ქალებმა რომ სიგარეტის გაყიდვას თავი მიანებეს და ქართველებმა მოჰკიდეს ხელი.

ბაზარი რომ ბაზარია და ადამიანებს ერთმანეთთან ბაზრობა არა აქვთ — რასაც როგორ დააფასებენ, ისე ყიდულობენ.

რევაზ ლორია

გადავიფიქრა, გატონო, გადავიფიქრა!..

არასი არასი გადაწყვედა — ვიკლავ თავს.. ახე სიცოცხლე შეუძლებელია — ეს არ არის, ის არ არის ამას ვერ იშოვი, იმას ვერ იშოვი იშოვი და, ვერ გაწვდები უველაფერი გამცირებს, უველაფერი შეურაცხყოფს.. მივიცვლები ჩუმად, ინტელიგენტურად.. მოხვალთ, შეიცხადებთ, იტყვი, — აფხუს, ვალების გადახდა მაინც მოესწროს და ცლით ოთახს, გამაპატიოსნებთ, ჩამაცმევთ, გამომაწყობთ.. რატომ მაინცადამაინც ახალში? სადა მაქვს ახალი? საიდან შექნება ახალი? თქვენც კარგად იცით, რაც ღირს ახალი რაც ნახოთ, ის ჩამაცვით! არა უშვავ, ზევით მე გავცემ პასუხს! ჩამახვენიტ სხახლეში როგორ თუ არ არის? რას ჰქვია, არ არის? მასალა გააძვირებს? მუხა ნუ იქნება, ნაძვი იყოს რამდენი? ნაძვი ნუ იქნება, ფიჭვი იყოს რამდენი? ნურც ფიჭვი იქნება, ფიცრებნ-სგან, უბრალო ფიცრებისგან შეკარით, ბატონო! ვერც ფიცრებს გაწვდებით? კარგით, ჰო! არ გვინდა სხახლე! ზეწარში გამახვიეთ! არის, ზეწარს ნამდვილად არის! არის-მეთქი, გეუბნებით! კარგად ნახეთ! დახეულია? გაკერეთ, არა უშვავს ზევით მე გავცემ პასუხს! მომრთეთ უვაილებით, არ დაიშუროთ, მიყვარდა ძალიან! ვერც უვაილები იქნება? ეგვეც გააძვირებს? რა ღირსო? ვარდი ნუ იქნება, მიხაკი იყოს რამდენი? მიხაკი ნუ იქნება, ტიტა იყოს რამდენი? ნურც ტიტა იქნება, მინდვრის უვაილები იყოს, ბატონო, მინდვრის ვერც მაგას გაწვდებით? კარგით, ჰო, დამშვიდდით, ნუ ლელავთ არც უვაილები გვინდა, მოვხსნათ უვაილებიც! მუხიკა მაინც ზომ იქნება — ჩუმი, უპრეტენზიო, მაგას რაღა დაუდგება წინ? რას ჰქვია, — „ვერც ეკ იქნება?“ რა ღირსო? რა, კაცო? ჩვეულებრივი ჩანაწერი? კარგით, ჰო! არც მუხიკა გვინდა! საერთოდ, აღარაფერი არ მინდა, ოღონდაც აქაურობას გამაცილებთ როგორმე! აბა, ჰე, ცოცხლად, დასტაცეთ ხელი ზეწარს, ამიტაცეთ! კარგია წავიდა გამოსამშვიდობებელი წრებრუნვი ადგილზე! ადგილზე-მეთქი, ადგილზე, ტახტის ირგვლივ! სად გამაქანეთ? სამჯერ, სამჯერ! რატომ ახალტურებთ? ახლა გასახვლილ კარებზე ფეხის მიბაკუნება რატომ არ გამოვა? ღერეფანში კულს ვერ მოვიქნევთ? მოვხსნათ ბაკუნიც! გავედით სადარბაზოში თარაზულად არ გავდივარ და შევუღლად გამიტანეთ, შევუღლად! დამკუბეთ! დამკეცეთ!

დამახვიეთ!.. ფანჯრიდან გადამაგდეთ, ბოლოს და ბოლოს, ოღონდაც აქაურობას გამაშორეთ! გავედით გარეთ, აგაშენათ ღმერთმა! არ მინდა ხელით! შემაგდეთ კატაფალკაზე! რას ჰქვია, არ არის? როგორ თუ არ არის? დამცინით? ხაწვავი არ ჰქონდათ? კარგით,

პო. დამშვიდდით, ნუ ლელავთ! დამაყენეთ ფეხზე, ჩემით წავად-რომელი შორსაა რატომ მუხათგვერდში? რა მინდა მუხათგვერდში? სახურთალოს ვერ გაწვდით? კარგი, წავალ, მუხათგვერდში წავალ, სადაც გინდათ, იქ წავალ, ოღონდაც აქაურობას მოვშორდე! რატომ ხვალ, დაკრძალვა ზომ დღეს არის? გათბრილი არ არის, ვერ გაწვდით, ბევრი მოითხოვს? გასაგებია, გასაგებია უველაფერი მე თვითონ ვავთბრი, მე თვითონ ჩავწვები, მე თვითონ დავიყრი მიწას, მე თვითონ შევსვამ ჩემს შესანდობარს! რას ჰქვია, ვერ შევსვამ? რატომ ვერ შევსვამ? ვერც ღვინოს გაწვდით? ღვინოს გააძვირებს? ახლა ბოლო! ახლა ჰო-მეთქი უღვინოდ არ მინდა! უღვინოდ არ ვიწამი შესანდობარის გარეშე ვერ გადავშენდები, ხული არ მიცხონდება და აქაური ბედი გამყვება! სამოთხეზე მქონდა აგებულ მთელი იმედები.. და, საერთოდ, გადავიფიქრე, ბატონო, გადავიფიქრე! გასაგებია? გადავიფიქრე! აღარ ვიკლავ თავს! გადავიფიქრება შეუძლებელია? რატომ არის, ვითომ, შეუძლებელი? გაზეთში განცხადება გამოქვეყნებული? მაინცადამაინც განცხადებას გაწვდით, ზომ? რედაქტორი გამოდგა ნაცნობი და უფასოდ გამოგიქვეყნათ? ჰოდა, ახლა კეთილი ინებოს და ფსიხანად გამოაქვეყნოს, რომ აღარ ვიკლავ თავს, გადავიფიქრე — ახეთ სიკვდილს ისევ სიცოცხლე მირჩევნია! თუმცა კი მომბეზრდა, მაგრამ რა ვქნა? ვიცოცხლებ, რაკი მოხჯილი მქონია, ვიცოცხლებ!..

წერილი მეგობარს

ანნა ჩემო! ვიცო, გადარეული იქნები, — ამდენ ხანს წერილი რეიზა არ მომწერათ? რანაირად მოგწერდი, გოგო? დეკემბრის თვეში რომ ამივარდა კანკალი, ჯერ უკვე აგვისტოა და, ჭერაც ვერ ვიმაჯრებს ხელში კალმისტარს: დოუსებ ფურცლის თავში — ისკუპებს ბოლოში მეორე ხელს შევაშველებ და — საერთოდ გადასტება მაგიდიდან! რაის წერილს დაწერდი ახეთ პირობებში აი, რაი ვქენით, გოგო? აი, რაი ჩვეიღინეთ? ქე არ გადაწვით და გადავბუგეთ ეს ჩვენი საფიცარი ღედთბილისი!

იმფერია, გოგო, რუსთაველი, იმფერია, რო ნახო, ვეღარ იცნობ, გული დაგეთუთქება! სანაყინე რომ იყო, „პადაროჩის“ გვერდით, იქედან მოკლებული, რესტორან „თბილისის“ ჩათვლით, დანახობრებულა ყოლისფერის.. მაგრამ არაფერზე ისე გული არ დამწყვეტია, ანეტა ჩემო, რადარც კაფეზე, გოგო! კაფეზე, ქე რო რუსთაველს თეატრის გვერდით იყო! რამდენჯერ მე და შენ იქაა უვა დაგვიღვია, რამდენჯერ ერთმანეთისთვის გული გადაგვიხსნია.. სადღა გადავხსნათ აწი, სადღა დევიჩივლოთ? მოგვიშალეს ბუდე, გაგვითიშეს, გადაგვირებს, გადაგვიადებს ერთმანეთს.. არც ერთი სრულ კუაზე აღარ ვართ.. ქუჩაში, სახლში, სასახურში — უველგან ისეთი დავა-კამათი, იმფერი კენა-ღრენაა გაჩაღებული, თავი უცხო ქვეყანაში გეგონება! სადღა იი ჩვენი კაი ქართული ღამილი, იი ჩვენი კაი ქართული „გამარჯობა“? მოჩვენებითი იყო თუ რაცა იყო, ამ ავტომატების კაკანს მაინც ქობდა!

ისე, უველაფერს ეჩვევა თურმე ადამიანი! ამ იარაღიანებს, წინეთ რომ ვუფრთხობდი, ახლა ავტომატით თუ არ არის ხელდაშვენებული, კაცად ვეღარც კი აღვიქვამ ვერავის! ის კი არა, გარჩევა შიც ქე შევედი „კალაშნიკოვი“, მაგალითად, რომც მაჩუქონ, არ მინდა — ტლანქია, რაღაცნაირად უშნო და შოუბეშავი, საზოგადოებაში არ გამეჩინება! იგი მომწონს მე, მეორე რომაა, მოკლე ტარიანი — კობტაა, მოხდენილი, ელემენტური იმით გამოჩენა არსად არ შეგვცხვება ადამიანს! შავი რო ხელში ჩამაგდებია, ანეტა ჩემო, ხულ სეტყვასავით გადოვულიდი ამ ჩვენს ცრუ, კრიმინალურ ინტელიგენციას! რავა გავვაბითურებს, გოგო, რავა ისარგებლებს ჩვენი პოლიტიკური უმწიფარობით, ჩეიგდეს ხელში წენობის სადავეები და კინადამ უფსკრულში არ გადავჭვრებეს? იმას ვაბატებ, რაც მავათ ნაწარმოებებზე ალალი ცრემლი დამიდვრია, უნა-

ზენი და უფაქიზენი განცდები მწვევია, ავმალბებულვარ, გავკეთილ-
შობილებულვარ, ჩემი ქალბა, ჩემი ქართველობა გამხარბია?! ამ
დროს ესენი იმპერატორის სამხანურში უფილან თურმე ჩამდგარი და
24 საათი იმას ფიქრობდნენ, დამოუკიდებლობის გზაზე დამდ-
გარი საქართველოსთვის კვანტი რაფრა გამოეკრათ.. მაინც რა
ღმერთი გოუწყურათ, გოგო?! ასე უველაშ ერთხმად ზურგი რაფრა
გვაქცია, რაფრა გადავიდგა?!

მგარამ, იცოცხლე, შე მაგათზე ჯაფრი ვიყარე! გამომცხადა
ამას წინეთ იი ჩემი ძველი თაყვანისმცემელი, იცი შენც, ჩვენებუ-
რი რამაა, მიწის გათხრის შეცნეირი, მისი დღე და მოსწრება დი-
ნოზავრის ნაკვალევს რომ ზომავს სათაულიაში, — უნდა გევიგო,
დინოზავრს ფეხზე ეცვა რამე თუ არაო?! ამ დროს თვითონ, რაც
თავი მახსოვს, სულ ძველი ფენსაცმლით დაიარება მთვ საცოდავი
ჩამივარდა მუხლებში, — ცოლად უნდა გამომეყვია! — ვის დაკარგა-
ვინარ, შე გლახა-მეთქი?! — ვფთხარი! — ავტომატის ხმარება შენ
არ იცი, ფირმა შენ არ გაგინსნია და ერთობლივი საწარმო, დაცვით
შენ ვერ დამიცავ და შენახვით შენ ვერ შემიწახავ, სხვაი, აბა, რი-
ღაიზა მჭირიხარ-მეთქი?! მატკლის ფერი დაედო, გოგო! — თავს
ალარ ვიცოცხლებო! — თქვა და გოუჩინარდა მტკარის ნიშართუ-
ლებით.. ვის რაში ჭირია დღეს მეცნიერი?! ავტომატანებში უნდა
ვეძიოთ გულისსწორი საქართველოს მანანებმა! მაგათია დღეს ყო-
ლისფერი..

არქა, გოგო! დეიწყო გონია! აკაცდნენ! ატეხეს სროლას მ-
პატიე, ანეტა ჩემო, უნდა მიგიტოვო ეპისტოლე, ქურაში უნდა გა-
ვვარდე, ქურაში ერთი მებრძოლი რანდი დევიგულე იქნაო! თუ
ბედმა გამიღმა, დღევანდელ ბრძოლას გოდოურჩა და ჩემს ფაქტ
გრძნობას ხელი არ კრა, ღმერთის შეწევნით, ეგების დაწყვილებუ-
ლები მოგებრუნდეთ უკან და ერთად, ითხ ხელში დაგიმთავროთ აი
წერილი ვაგში ახლა უკანმოუხედავად! გეცენი!

მარად შენი უტკნობი მეგობარი უფუჟნა!

სიზმარი

(მიხეილ ზოზანიანის მიხატვით)

რამ არის მაინც ეს სიზმარი! ან საიდან მოდის, ან რას გვანიშ-
ნებს?! რამ დამსიზმრა ეს საზინებია?! არც კი მახსოვს, რის რი-
გში ვიდექი, უცებ ვიღაცის უვირილი ისმის: „დამღუპეს! დამაქ-
ციეს! მთელი დღის ამონაგები წამგლიჯეს! რას მიკეთებენ სამარ-
თალდამცავი ორგანოები?! რით ვერ აულამგავთ ამ კრიმინალებიან
თარეში?!“

„ვინ უნდა ალაგმოს, ვის სცალია ჩვენთვისო?!“ — შემოსძახეს
აქეთ-იქიდან და, ამ ხელსაყრელი შემთხვევის გამო, სპარტესტო
მიტინგის გამართვა დააპირეს, მაგრამ არ დასცალდათ, — შემთხვე-
ვის ადგილზე ავტომატებით ხელდამშვენიებულ სამართალდამცავ პი-
რთა ოპერატიული ჯგუფი გამოცხადდა, თან გაურკვეველი ჩივის
ძალი მოიყოლიეს. დიდი უწონო რამე იყო. პირი აღიკაპით ჰქონდა
აკრული და არაქართული სიავით აკვეხებდა თვალებს..

„პანიკას რატომ ქმნით, მოქალაქე?!“ — იკითხა სამართალდამ-
ცავმა პირმა. „ახეო და ისეო“, — მოახსენა კომერციული შალაზის
გამყიდველმა. სამართალდამცავმა პირმა ცუგრიას აღიკაპი შეხსნა
და უბრძანა: „ეძებე!“ ცუგრიამ კისერი წაიგრძელა, ჰაერი დაუნოსა,
ვიღც კალარა ქალბატონს მიადგა და შეუღრინა. ქალბატონმა გაც-
ლა დააპირა. მაგრამ ძალი კაბის ბოლოში ჩაეკიდა, — „უბეუბი
არ იყოსო!“ გაფითრებული ქალბატონი ალაპარაკდა: „ამონაგები
თანხისა არაფერი ვიციო!“ „ეგ სხვათაქი ცხოველი უმიწეოდ არ
მოგადგებოდაო!“ — თვალები დაუბრიალა სამართალდამცავმა პი-
რმა. „მაშინ ჩემს ცოლზეზე მოგახსენებთო!“ — გატყდა კალარა
ქალბატონი, — „ფახების ლიბერალიზაცია ბოროტად გამოვიყენე
მთავრობამ რომ აუშვა და აუშვა, შე სულ ბოლომდე გავრეკე!..
აბა, რა შექნა?! სამი შვილი მყავს სარჩენი!“ სამართალდამცავმა
პირმა თავი გაიქნია და კალარა ქალბატონი აიყვანეს, ცუგრიას კი
ძინის გაგრძელება უბრძანეს. ცუგომ ისევ დაუნოსა ჰაერი და ამ-
ქრად ხანდომიანი გრეგნობის მამაკაცს მიადგა: „უნამუსო ვიყო,
თუ თავი ძალით არ მომაკვლივინა!“ — არ დაფიცა მამაკაცმა, —
„რამდენი რამ ვეხვეწე, მარტობელა ქალი ხარ, ცალი ფეხი სამარე-

ში გიდავს, ამხელა ბინა რად გინდა, ერთობიანს გოგოდი, ვიღერ
ცოცხალი ხარ, შევილივით მოგივლი, ჩიტის რძეხაც კი არ მოგაქ-
ლებ-მეთქი! შენც არ მომიკვდე! „სადაც ვშობილვარ, გავწრდილ-
ვარ, სულიც იქ უნდა დავლიოო!“ — დაიგმა. მისი სიჭრუტით გუ-
ლმოკლულმა, სოკო უყვარდა და იმით ვავახშე. აბა, რაა ვაქცე-
რებდი, შხამიანი თუ იქნებოდა?!“ ცხადია, აიყვანეს, ძალი კი უქ-
ვე მიდირულად გამოწყობილ, ლამაზ ქალბატონს აყოლებდა მისი
კარგი ქალბატონის ამბავს: „გერმანიის ნაწყოლოები ის ფხვნილი ას
ბავშვს დიდხანს მაინც არ ეყოფოდა, ძლივს წყლიან ფაფას დავაჩ-
ვიე! დროებით რძიანზე გადაშევივანა, მერე ისევ წყლიანზე გადმო-
მეყვანა, ბავშვები ცოდონი იქნებოდნენ! უფრო ჰუმანურად ჩავთ-
ვალე: ეს ჰუმანიტარული დახმარება კომერციული შალაზიებისათვის
გამეწია და დამირჩინე კიდევ დიდად კმაყოფილი!“

ცხადია, ლამაზი ქალბატონიც აიყვანეს, მაგრამ სამართალდამ-
ცავი პირიც და დამსწრე საზოგადოებაც აწარად ანერვულდნენ —
ფორმაში შესული და შორილიებიდან გამოსული ცუგომ უმართავ
ხდებოდა.. ახლა გასაპარავად მომზადებულ დაზარალებულს
სწვდომოდა წვივში, რამაც ამ უკანასკნელს აღრე მოცემული ჩვე-
ნება რადიკალურად შეაცვლივინა: „რა კრიმინალები, რის კრიმი-
ნალები?! ამონაგები თანხა შე მივითვისე, შალაზის მეპატრონისათ-
ვის წილის მოტეხვა როგორ შემერჩინა?! ავდექი და, კვარტალში
ერთხელ, შალაზის ფიქტიური გაძარცვები შემოვიდე! ახლა, რაკი
ჩავვარდი, მითვისებულ თანხას უკან მოგართმევთ!“ მაგრამ სამარ-
თალდამცავ პირს მისთვის აღარ ეცალა, ცუგო ახლა მას მისდგო-
მოდა და ბორცს აგლეჯდა..

„თავი დამანებე, შე მართლაც ძალიშვილო, შენა! იყო დრო,
მეც პატიოსნად ვასრულებდი ჩემს მოვალეობას, თავგამოდებო
ვებრძოდი დამნაშავე ელემენტებს, რის შედეგადაც ისინი ხელ
უფრო მალა მიიწვედნენ ამ გაუკუდმართებულ ცხოვრების სა-
ფეხურებზე, შე კი ორგანოებიდან დთხოვნა დამიპირეს! ახეთი
უნამართლობა ყელში ამოვივიდა, მეც დავიწყე აღნი-მიცემა, წელში
გავწორდი, კაცად ვიქციე, ქალებმა შემიყვარეს, ქალებმა გესმის,
ეს რას ნიშნავს, შე მართლაც პირტუყო, შენა?! ზოდა, მაცალი,
ცოტა ხანს მეც მაცხოვრე ადამიანურად! შენც მოგებულე დარჩე-
ბი! ხომ არ გგონია, სახელმწიფო ულუფაზე მყოფი, მთვ ვაქცურ
აღნავლობს შეინარჩუნებ?! გირჩევნია, კაცურად მოვრიგდეო!“
გაგიჟდა, გაღარბა ცუგო, დუნდულოში სწვდა სამართალდამცავ
პირს და უთუოდ მოაქამდა კიდევ, განწირულს რომ არ ემარჯვა,
დუნდულოს ნაწილის შეწირვით თავი რომ არ დაეხსნა და საკუთა-
რი ფეხით არ მიერბინა აყვანილებთან..

„არქა, ქართველებო! თუ არ შევერთდით და არ ჩავაძაღლეთ
ეს ოხერი, ყველას ჩავვიშვებ!“ — იყვირა მან.

„დაიხ სწორედ ის დროა, ხელი ხმალს ვიკრათ!“ — დაუმბატა
მეორემ. „ძალია ერთობაშია!“ — შეახსენა მესამემ და... შეერთდნენ,
შეიკრნენ ქართველები, ვაქცური შემართებით ეკვეთნენ ამ სა-
შინელ მოჩვენებას და მოაშთეს, მოსრეს, ალგავეს პირისხაგან მიწი-
სა!.. გამარჯვებით განარებულებმა ხელები ხელებს გადააჭდეს და
ომანიანდ შემოსძახეს — „არ გაიხააროოს მტეერმა ჩვენი-
ზეთედაა!“

ცივი ოფლით დაცვარულს გამოშედიდა.. ეძინა დედათბოლისს,
ეძინა სრულიად საქართველოს!.. პირჯვარი გადავისახე და უფალს
შევღალადე: „უფალო, შენი სახელის კირიზე, გვედრებო, ნუ ამი-
ხდენ ამ ხაზარელ სიზმარს!“

სამუშაო

მე ინსტიტუტში იმ დროს ვსწავლობდი, როცა ლენინ-სტალინის დიადი დროში და კომუნისტური პარტიის ბრძული ხელმძღვანელობით კომუნისტი უნდა აგვეშენებინა!

სწავლა უფასო და სავალდებულო იყო. რადგან სავალდებულო იყო, ეველას უნდა ესწავლა და დაემთავრებინა! ეველა ამთავრებდა და დიპლომს იღებდა, მაგრამ ეველა ნასწავლი არ იყო! ამას ჩვენ ჩგუფელზე მოგახსენებთ, თორემ სხვის ჩგუფში რა ხდებოდა, აბა, მე რა ვიცი?!

სწავლის ხარისხის მიხედვით ჩემი ჩგუფის სტუდენტები სამ ბირთვად უნდა დავყო: ბირველ ბირთვში გავაერთიანე ის სტუდენტები, ძალიან კარგად რომ მეცადინებოდნენ, ნებისმიერ საკითხზე შეეძლოთ მსჯელობა, მართო ქართული ლიტერატურით არ იფარგლებოდნენ, რუსულ და უცხოურ ჟურნალ-გაზეთებშიც იქებებოდნენ. აქი კარგი სპეციალისტებიც გამოვიდნენ და გვასახელეს კიდევ. მეორე ბირთვი სწავლობდა იმას, რასაც ასწავლიდნენ, სპეციალისტები იქით არ იუტურებოდნენ. ესენიც პატიოსანი და კარგი სპეციალისტები დადგნენ. მაგრამ, აი, მესამე ბირთვზე კი რა მოგახსენოთ! — მათთვის არც ლექცია იყო და არც სემინარი, არც რვეული და არც წიგნი! ჩათვლებისა და გამოცდების პერიოდში გამოჩნდებოდნენ და მაშინ იკითხავდნენ, რა გვარის ლექტორი რა საგანს ასწავლიდათ! ჩამოწერდნენ სიას და დაიწყებდნენ ლექტორის სუსტი მხარეებისა და მისი ნაცნობ-მეგობრების ძებნას! ჩაწყობითა და ძმაბიჭობით, ხანაც ფულითა და საჩუქრებით ხურავდნენ სემესტრს და კურსიდან კურსზე გადადიოდნენ!.. აბა, რა სპეციალისტები ისინი იქნებოდნენ და არც არიან, მაგრამ რაც ერთმა ჩემმა ჩგუფელმა ჩვენს მათემიტიკის ლექტორს — ბატონ გრიშას გაუკეთა, მსგავსი არაფერი გამიგია! მართალია, ბატონი გრიშას დახასიათებამი, რომელსაც ინსტიტუტის სამეული (რექტორი, პარტკომი და პროფკომი) აწერდა ხელს. ამოიკითხავდით. რომ იგი „უანგაროდ

ემსახურებოდა თავის საქმეს“, მაგრამ ეს მას ხელს არ უშლიდა, კრთამი ან საჩუქარი აელო და უცოდინარი სტუდენტები კურსიდან კურსზე გადაეყვანა!..

ისე, კაცმა სიმართლე უნდა თქვას: ბატონი გრიშას ლექციებს ნაკლებად აცდენდნენ. მოსწონდათ მისი ენამახვილობა და სხარტი იუმორი, სახალისო მათემიტიკისა და სხვადასხვა თავსატეხების ლექციებზე გამოყენება; რაც ბუნებრივად უწყობდა ხელს აუდიტორიის განმუხტვასა და სტუდენტთა გონებრივ შესვენებას. მაგრამ ის სტუდენტი რა სტუდენტია, თუ გამოცდის დაწყებამდე არ შეისწავლა გამომცდელის ბუნება და ხასიათი?! ამჯერადაც ასე მოხდა.

გამოცდის წინდღეს, ბატონ გრიშასთან შინ ჩემი ერთი თანაჩგუფელი, მესამე ბირთვის წარმომადგენელი მივიდა. კარი გრიშამ გაუღო.

— ბატონო გრიშა! — მიმართა მან, — მე თქვენი სტუდენტი ვარ! — თან იღლიაში ამოჩრილ, შეფუთულ საკოსტიუმეს მეორე ხელს აშველებდა, ძირს რომ არ დავარდნოდა!..

— რა არის ეს, ბიჭო?! — ჰკითხა ბატონმა გრიშამ და შეფუთულზე მიუთითა.

— ხვალ გამოცდა მაქვს და პატარა საჩუქარი მოგართვით! — წაილულულა სტუდენტმა და შეხვეული გაუწოდა.

— რატომ წუხნდებოდით?! — ვითომ გაცხარდა ბატონი გრიშა, — ვერაფერი ვერ ისწავლე?! გავიკირა?!!

— გამიჭირდა, პატივცემულო, ძალიან გამიჭირდა და დამეზმარეთ! — ეხვეწებოდა მათხოვრის როლში მყოფი ჩემი თანაჩგუფელი.

— კარგი, კარგი! — შეაწყვეტინა ბატონმა გრიშამ, — მითხარი გვარი, ჩგუფი! — და შეხვეული გამოართვა.

მეორე დღეს, გამოცდის ჩაბარების შემდეგ, ჩემმა თანაჩგუფელმა ბატონი გრიშას ბინის კარებზე დარეკა ზარი. კარი გრიშას მეუღლემ გაუღო.

— ბატონმა გრიშამ გამომგზავნა, — მორიდებით მიმართა დიასახლისს, — გამოცდის შემდეგ მკერავთან მიინდა წავიდე და ის საკოსტიუმე გამომიგზავნე, გუშინ რომ მომიტანეს!

სტუდენტმა საკოსტიუმე წამოიღო და მკერავთან მიიტანა!..

ეთერ ბატანიშვილი.

მოვალეობას ახრულებს!
— აი, ეს დირექტორის მოგვანობის შემთხვევაა!
ეს არის თქვენი ახალი დირექტორი!

„საამური ხროვება“ და „ღამური კაპიტალიზმი“

იყო დრო, გული მღეროდა:
„საამურია ცხოვრება!“
ვლოცავდით მის დამფუძნებელს
და ვუსურვებდით ცხოვრებას!

„იქით (ხელს უკან ვიშვერდით)
წუხს ხალხი, კარგი არ იხმის!..
რის საამური?! წელში სწყვეტთ
„ღამური კაპიტალიზმი!“

„ღამური კაპიტალიზმი“
(ზოგი ძირმოშობას ეძახდა!)
გვეზღებოდა საშინლად,
ჩვენ კომუნიზმი გვეწადა!

კომუნიზმს ვაშენებდით და
იხმოდა ჩვენი „რაშოვდა“!..
...რამდენიც დავუახლოვდით,
მორიზონტივით დავგვორდა.

ნახ. ჯ. ლოლუასი

ისე, რომ შეგვჩაოცნება!
ახლა სულ სხვა დრო დაგვიდგა:
„ღამური კაპიტალიზმი“
სამაგალითო გავვიხდა!

„იქით“ გავედით, ვერ ვნახეთ
ცხოვრების დონე ღამური,
ვაუგებარი დაგვიჩა
რას ნიშნავს სიტყვა „ღამური“?!

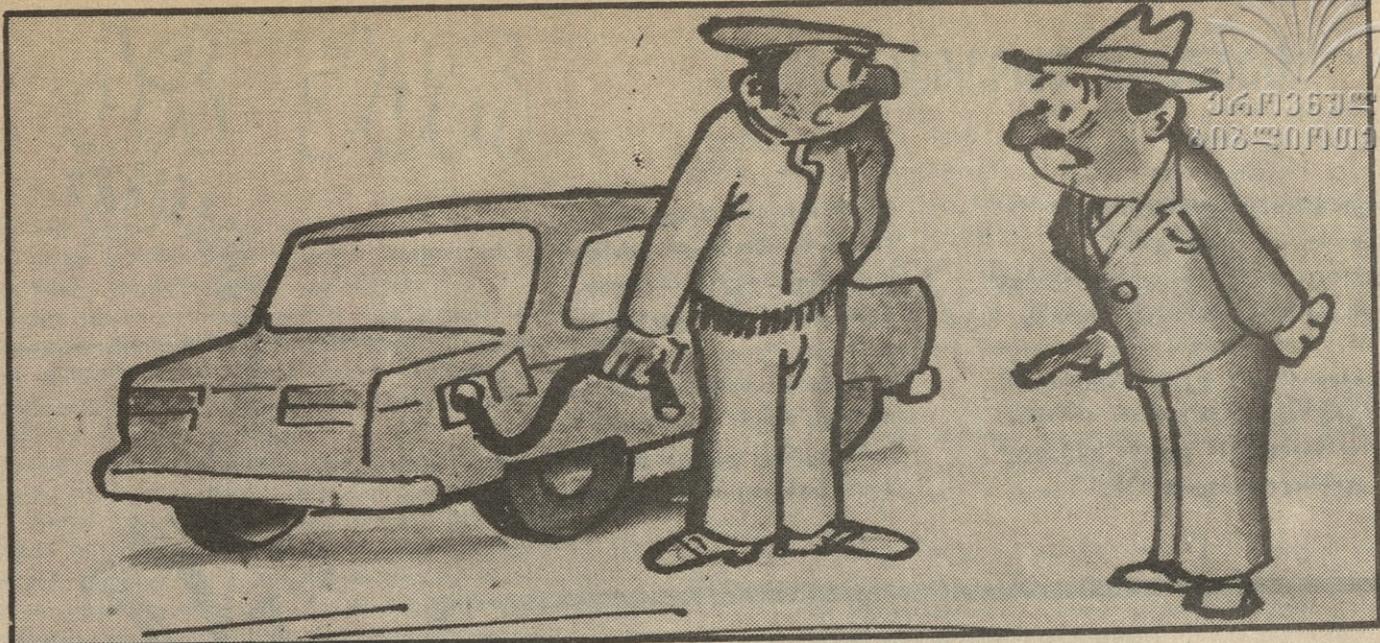
დამთავრდა ბრძოლა მრავალწლის,
კაპიტალიზმმა აჯობა!..
ღმერთო, გვატარე სწორი გზით,
შორს — ეშმაკობა, ქაჯობა!..

ვამრავლდა ჩიხურ-დუქნები
ზეაწეული უფლებით
და მოგებაზე ლაშქრობამ
ვაფანტა ზეცის ღრუბლები!..

ჩიხურ-დუქნები აივსო,
სურსათი დადგა გორადა,
შაგრამ ფასები?! —
წუ იტყვიოთ! —
ვინ მოგცემს ერთიორადა?!.

ლალი მარტაშვილი

— საით მირეკავ, კაცო?! რა დროს მადანის დაკეტვა იყო, წამალი გვეირღება სასწრაფოდ, ავადმყოფი გვაკვდება ხელში!..
— ხვალამდე მაცადეთ როგორმე! აეროპორტში მერქარება, ამერიკიდან მუმანიტარული დახმარება ჩამოსულა და საქონელი უნდა მივიღო!

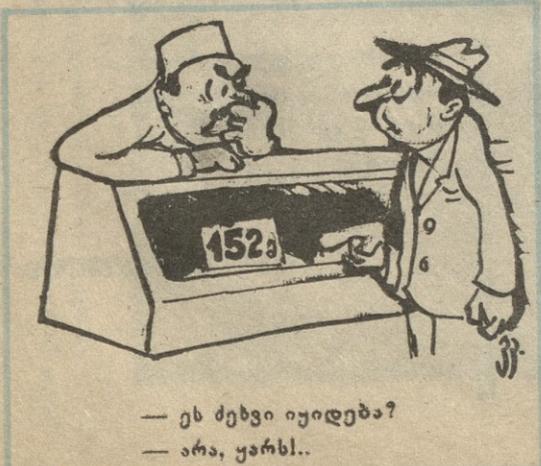

— სამას მანეთად მოგცემ ბენზინს, თუ გინდა!
— მანქანიანად?!

3. ყუცია

— ამპიცილინსა და გიოქსიზონში მანეთს გადაიხდით!
— რამხელა ფასებია?! ვაიშე, გული შემიღონდა..
— ვალერიანის წვეთებისათვის 15 მანეთსაც დაამატებთ..

— ეს ძეხვი იუიდება?
— არა, ყარსი..

— როგორა ხარ, ბიჭო?
— როგორ ვიქნები?! დედ-მამა სამხაზურშია, მე კი ბიჭის მომწოდებელიც არ მყავს..

მუსიკოსი

— ერთი კაცილა დარჩა!
— მოახსენა მდივანმა ქალმა.
— შემოვიდეს ბარემ!
— შემოვიდა დაბალი, სკვინჩასავით კაცი.
— თქვენი გვარი?
— ხვალიძე, ბატონო, ვალიკო ხვალიძე!

— აჰ, ხვალიძე, ხვალიძე! მახსოვს თქვენი განცხადება, მაგრამ, სამწუხაროდ, ვერაფრით გაგახარებთ, მაგ ადგილზე ჩვენ კაცებს არ ვღებულობთ, მხოლოდ ქალებს ვღებულობთ!
— აგაშენათ ღმერთმა! დიდი მადლობა, ჩემო ბატონო!

თქვა სკვინჩამ და წამოდგა.

შეცბა დირექტორი!.. არ მოელოდა ასეთ პასუხს! რა არ გაიფიქრა წამში, რა არ განჭვრიტა, — ეგებ მიივლოს კიდევო!..

— კი მაგრამ, მადლობას რაზე მიხდით?!

— კაცად რომ ჩამთვალეთ, ბატონო! — წარმოთქვა სკვინჩამ და ამაყად გადახედა ახალგაზრდა, მომხიბვლელ მდივან ქალს.

გოგია წარბა

საქართველოს

მტერია!..

ამბობენ: „ამღვრეულ წყალში თევზი ედება ხადესო, ზედი არასდროს არ წყალობს დაბეჩავებულ ქართველსო!.. მომრავლდა უსამართლობა, შური, ქრთამი და სატანა!.. გადაიღალა ქართველი, არ ძალუძს მეტიც ატანა!.. სამართლისათვის ბრძოლაში ავტორიც გახდა ტანჯული, ვერც ადრე ნახა დაღლილმა სამართლიანი მსაჯული! მთავრობის სახლთან ჩამოკდა და მწარე ფიქრებს მიეცა!.. ნეტავ, რად ვგავართ დღეს ხალხი მიწაზე მცოცავ ჭიებხა?! ფულს დაეკარგა დღეს ფასი და ოქრო გახდა გრძნეული, უფულოს გთვლიან გლახაკად,

დადიხარ წელგათრეული!.. წაქცეულ ძროხას წააგავს ჩვენი მამული დღესაო!.. ზოგი სუკს აჭრის, ზოგი — ქონს, ზოგიც — სამწვადე მჭლესაო!..“
ავტორი უცებ წამოდგა, თვალში ჩაუდგა ნათელი და თქვა: „მტერ-მოყვრის აღერხში გავიდა უკვე ეს წელიც! მაფიოზებთან ბრძოლაში მუშანურობა არ შევლის, ახლა მართლწესრიგს სჭირდება ფოლადის უდრეკი ხელი! დღეს ვინც ქურდობს და ქრთამს იღებს, აქრობს მშობლიურ კერძას, ის არის ჩვენი ზორცმეტი, ის საქართველოს მტერია!“

ივანე ოსუყანიშვილი

ფურნალი „ნიანბი“
№ 15-16. (1666) **საქართველო**
გამომცემი: **საქართველოს**
სიდან.

მთავარი რედაქტორი
ვაჟა გომეზაძე

სარედაქციო კოლეგია:

მურთაზ ახიძე, ავთანდილ აფიციანი (პასუხისმგებელი მდივანი), ჭახუა აშიაჯიხა, ნიშანი ხარბაია, რევაზ თვარაძე, ვენედილოლო (მხატვარ-რედაქტორი), ნოდარ მელაშვილი, რევაზ მიწველიძე, ალექსანდრე ხაჩიკიანი, ბენიან ხახარაძე (მთავარი რედაქტორის მოადგილე), იანსუდ ჩარკვიანი, თამარ წიგნაძე.

ტექნიკური რედაქტორი
გიორგი დუნდუა

გადეცა ასაწყობად 17.07.92 წ. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 12. 10. 92 წ. ქალაქის ზომა 20x90%, ფიზიკური ნაბეჭდი ფურცელი 3. სააღრიცხვო-საგამოცემლო თაბახი 3,6. საქართველოს ეურნალ-გაზეთების გამოცემლობა „სამშობლო“. შეკვ. № 1310. ტირ. 63 000. ეურნალი გამოდის თვეში ორჯერ. რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ჩვენი მისამართი: **250005. თბილისი-8, რუსთაველის პარკი № 42.**

ტელეფონები: მთავარი რედაქტორის — 99-55-54, მთ. რედ. მოადგილის — 93-19-42, პ/მგ მდივნის — 93-10-76, მხატვარ-რედაქტორის — 99-02-38, განყოფილებათა გამგებების — 93-49-32, რედაქტორ-ლიტმუშაების — 99-02-38, მდივან-შემანქანის — 99-76-69.

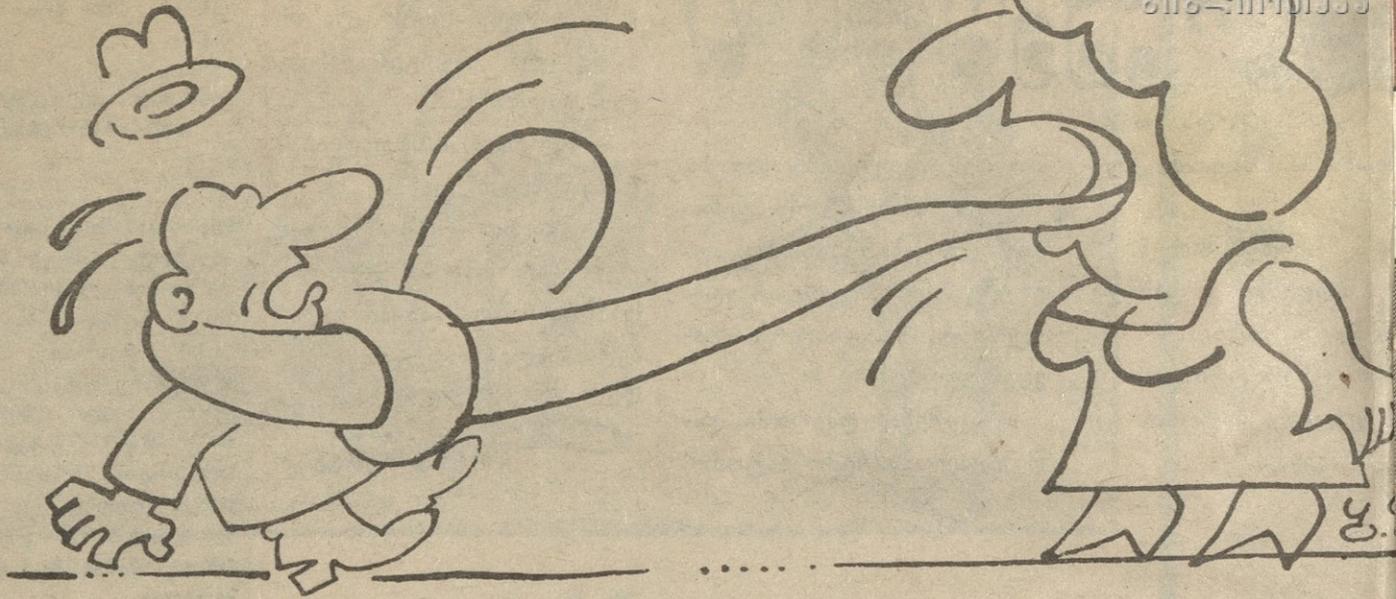
Сатирико - юмористический журнал «НИ-АНГИ» (на грузинском языке). Тбилиси, пр. Руставели № 42.

შანი ა შან.

ინდექსი 76137

ნახ. ბ. ზუგაშვილისა

ქართული
ბიზლირთეხე

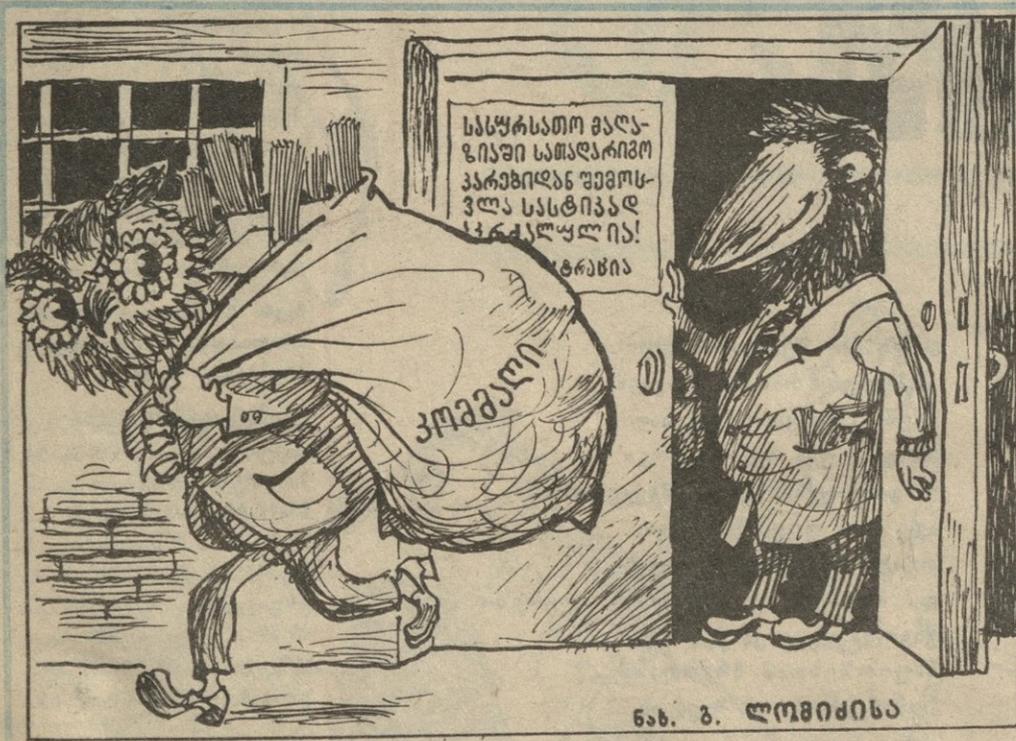

უწარწერო

ნახ. ვ. კუტიასი

— გამპარსავ?
— ტყავსაც არ გაგაძრობ?

ნახ. ბ. ლომიძისა

...ყვავს „არ ბქონდა“, ბუს გაბქონდა!..

